Ն.5336 1902 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 15—16 ՊԱԶԱՐ—ՊԱԶԱՐ ԷՐԹԷՍԻ 1320 ՌԱՄԱԶԱՆ 29 ՕՆՍԷՔԻԶԻՆՃԻ ՍԷՆԷ

20 ՓԱՐԱ

ՃԷՐԻՏԷԻ ՇԱՐՔԻՅԷ

20 ՓԱՐԱ

ԱՊՕՆԷ ՖԻՅԱԹԼԱՐԸ

	12 այլըք	6 այլըք	3 այլըք
ՍԹԱՆՊՕԼ	140 ղշ.	70 ղշ.	40 ղշ.
ԹԱՇՐԱ	150 »	80 »	45 »

Մէճմուսը 20 ղշ.տըր.

1877 ՍԷՆԷՍԻՆՏԷ ԹԷԷՍԻՍ ՕԼԸՆՄԸՇ ՏԸՐ

ՓՕԼԻԹԻՔԻՅԷ ՄԻԼԼԻՅԷ ԹԻՃԱՐԻՅԷ ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ ՎԷ ԻԼՄԻՅԷ

صاحب امتياز: جيوهلكيان — ԵԷՎՄԻ ԿԱԶԷԹԱ (١٢٩٣ سنه‌سنده تاسيس اولنمشدر) جريدهٔ شرقيه

DJERIDEI-CHARKIE
FONDÉ EN 1877

ԻԼԱՆԱԹ ՖԻՅԱԹԼԱՐԸ
1ինճի, 2ինճի վէ 3իւնճի սահիֆէ ղշ. 3
4իւնճի սահիֆէ սաթըրը » 5

Իտարէխանէսի Սթանպօլտա Պապը Ալի ճատտէսինտէ նումէրօ 20 ճիվէլէկեան մաթպաասընտա տըր։ Բեաֆֆէի մէվատտ հազըրլըտա կազէթանըն սահիպ վէ միւտիրի ՏԻԳՐԱՆ ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆ— միւրաճաաթ օլունա։ Մէվատտը նաշիրէյէ տաիր պէնտլէր մէճճանէն գապուլ օլունմագ վէ տէրճ օլունմայան էվրագ իատէ օլունմայաճագ։

ԿԻՒՆԼԻՒՔ ՀԱՎԱՏԻՍ

Ալաֆ. դեկտ.ին 18ինճի կիւնիւ Եըտիվ հազըրէթլէրինին թախթը ըիյասէթինտէ օլարագ պէյնէլմիլէլ Թըպպ գօնկրէսինին ըէսմը քիւշատը իճրա օլունմըշ տըր։ Էրթէսի կիւնիւ Եըտիվ հազրէթլէրի գօնկրէյէ իշթիրաք իտէնլէր հագգընտա պիր ըէսմը գապուլ իճրա էյլէմիշ տիր։ Եըտիվ հազըրէթլէրի պիր նութգ իլէ գօնկրէյի քիւշատ իտուպ, տիկէր նութգլար տախի իյրատ օլունմըշ տըր։ Էճնէպի մուրախխասլար քէնտի լիսանլարըյլա պիրէր նութգ իյրատ էյլէմիշլէր տիր։

Պէլկրատտա Միխաիլ Գօնիւչ իսմինտէ պիր մալիյէ թահսիլտարը՝ 70000 ֆրգ. զիմմէթինէ կէչիրիպ, ֆարտսըը իլէ Պուլկարիայա ֆիրար իթմիշ տիր։ Սըրպիա բօլիսի՝ խըրսըզլարըն Թէվգիֆի իչիւն Սօֆեայա մէմուրլար կէօնտէրմիշ տիր։

Դեկտեմբերին 16նճը կիւնիւ Գահիրէտէ Պօն Լիւօն սթասիօնընտա մագազաճըլըն խաթասը իւզէրինէ պիր չըմէնտըֆէր գազասը վուգու պուլմըշ տըր։ Պիր գաթար՝ սթասիօնտա պուլընան պիր լօգօմօթիֆ իլէ միւսատէմէ իթմիշ վէ գաթար մէմուրլարընտան 5 քիշի եարալանմըշ տըր։

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Պէրինճի ֆըրգաի Հիւմայուն գօմանտանը միւշիր տէվլ. Սաատէտլիւ բաշա հազըրէթլէրի էվվէլքի կիւն սաաթ 9½ րատտէլէրինտէ Զիթքեօշկիւնէ տավէթլէ հուզուրը Շահանէյէ գապուլ պույրուլարագ, քէնտիլէրինէ իհսան պույրուլան Իմթիյազ Նիշանը՝ ալթըն պիր Թէբսի իչինտէ օլտուղը հալտէ, Թէշրիֆաթը Ումումիյէ Նազըրը վէ Տիվանը Հիւմայուն Թէրճէմանը աթուֆ. Իգբալ պէյ հազըրէթլէրինին էլինտէ պուլունտըղը հալտէ, Զաթը հազրէթը Շէհրիեարի՝ նիշանը մէզքիւրը եէտը Շահանէլէրի իլէ բաշաի միւշարէլէյհին կէօյսիւնէ թաալիգ պույուրմըշլար տըր։

Իշպու մէրասիմտէ Մապէյնը Հիւմայուն մէմուրլարը իլէ Եավէրանը Շահանէտէն պազըլարը հազըր պուլունմըշլար տըր։ Իշպու մէրասիմտէ Մապէյնը Հիւմայուն էրքեան մէմուրլարը իլէ եավէրանը Շահանէտէն պազըլարը հազըր պուլունմըշլար տըր։

—Մէքթէպը Հարպիյէ քիթապէթ մուալլիմի սաատ. Ֆազըլ բաշա միրիլիվալըգ ըիւթպէսի իլէ Թալթիֆ պույրուլմուշ տըր։

—Կիւմիւլճինէ միւթէսարրըֆը սապըգ սաատ. Հասան Եայրի բաշա հազըրէթլէրի՝ 4,444 ղշ. մաաշլա թէգաիւտ իտիլմիշ տիր։

—Սապանճա նահիյէսինէ Թապի 7 քէօյ էհալիսինին գախիրէյէ չիւտէթը իհթիյաճլարը օլտուղընտան, լիւզում օլան գախիրէնին հէմէն կէօնտէրիլիպ Թէվզի իտիլմէսինէ իրատէի Սէնիյէ սատըր իթմիշ տիր։

—Սիւրրէի Հիւմայունը համիլ օլան «Գարլան» վափօրը Պէյրութա եէթիշմիշ տիր։

—Պանտըրմա աշըգլարընտա օթուրմըշ օլան «Պէշիքթաշ» վափօրընը ճիւզտիւրմէկէ մէմուր «Ճանիք» վափօրընա մուավէնէթ իթմէք իւզրէ տիւն «Թէքիրտաղ» վափօրը տա մահալը գազայա կէօնտէրիլմիշ տիր։

—Ումում վիլայէթլէրտէ միւլքիյէ վէ ասքէրիյէ մէմուրլարընա պիրէր մաաշ իթասը իչիւն Մալիյէ Նէզարէթինտէն վիլայաթ տէֆթէրտարլըգլարընա էմր վէրիլմիշ տիր։

—Լօնտրա սէֆիրի ճէտտէթլու աթուֆ. Միւզիւրիւս պէյ հազրէթլէրի՝ պու կիւն մահալը մէմուրիյէթինէ կիտէճէկ յիտտէն, տիւն Պապը Ալիտէ վիւքէլայի ֆիխամ հազարաթըյլա միւլագաթ, վէ ըէսմը վէտաըը իֆա էյլէմիշ տիր։

—Ատի սէնէտաթ իլէ ալընըպ սաթըլան էմլաք տավալարընըն իսթիմա օլունմամասընտա տաիր սատըր իտէն իրատէի Սէնիյէ հիւքմինին մագատէլինէ տէ շամիլ օլուպ օլմատըղը՝ մէրճիինտէն իսթիյզան իտիլմիշ տիր։

—Արզըհի պազըր մատէնինտէն չըգարըլան պազըրլար՝ պուրատան սօնրա օրատա էրիտիլէրէք տօղրուճա Թօփխանէի Ամիրէյէ Թէսլիմ օլընաճագ տըր։

—1319 միւվազէնէի ումումիյէսինին Թանզիմի իչիւն լազըմ կէլէն միւվազէնէ տէֆթէրլէրինին նըհայէթ յունիվար իպթիտասընա գատար կէօնտէրիլմէսի Մալիյէ Նէզարէթինտէն տաիրէլէրէ եազըլմըշ տըր։

—Էճնէպի պայըրագընը համիլ պիր ըըմօրքէօր՝ Պանտըրմատան Տէրսաատէթէ կէլիր իքէն ֆէնա հավատան Զէօրլիւճէ գարիյէսինտէքի Պագա սահիլինէ տիւշմիւշ տըր։ Տէրսանինտէքի 200է եագըն եօլճու վար իմիշ։ Եօլճուլարըյա էշեասընըն գուրթարըլմասը իչիւն հէման մըգտարը քեաֆի ժանտարմա կէօնտէրիլէրէք, լազըմ կէլէն մուավէնէթլէր իֆասը՝ միւթէսարրըֆլըգտան Գալիգրաթիա վէ Զէօրլիւճէ լիման ըէիսլէրինէ պիլտիրիլմիշ տիր։

Կէչէն չարշէնպէ կիւնիւ Գալիգրաթիա սահիլինտէքի Ալի Եանի մէվգըինտա պիր սալըգուրիա գարայա օտուրմուշ գաթան Տիմիթրի՝ տէրունինտէքի ֆամիլեասըյլա պիր քիւչիւք չօճուղը գարա Թարիգըյլէ Գալիգրաթիայա կէլմիշլէր իսէ տէ, մէրգում Տիմիթրինին վէֆաթ իթտիկի՝ Պէյլիւք Զէպմէճէ գայմագամլըղընտան իշար գըլընմըշ տըր։

—Էրզրումտա արապըրա խաֆիֆ վէ շիտտէթլի զէլզէլէլէր հըսս իտիլմէքտէ իսէ տէ, համտ օլսուն պիր կէօնա խասարաթ եօգ տըր։

—Տիւն կէճէ Սարըեարտա Եէնիմահալլէտէ Տէրէ Իչինտէ Արապ մահալլէսինտէ պիր ախշապ էվտէն եանկըն զուհուր իտէրէք, եանընըզ մէզքիւր էվ եանմըշ տըր։

—Էվվէլքի ագշամ սօն բօսթայը իճրա իտէն Շիրքէթ վափօրը՝ էմիրկեն իսքէլէսինէ եանաշտըղը սըրատա քիթապճը Վահան էֆ. Զարգարեան իսքէլէ վէրիլմէտէն չըգարքէն տէնիզէ տիւշմիշ իսէ տէ, եէթիշիլիպ գուրթարըլմըշ տըր։

—Սիրքէճի իսմինտէ պիրի՝ կիւն կէճէ Պէյօղլունտա Չիչէքճի սօգաղընտա Էֆթալիա իսմինտէ ուշկունըզ պիր գարըյը Թէհտիտէ սուրէթտէ եարալայըպ գաչմըշ իսէ տէ, տէրտէսթ իտիլմիշ տիր։

—Զապըթաճա պուլունան ագտէմ Քեազըմ, Պագըր վէ Հիւսէյին Հիւմի իսմինտէ 3 խըրսըզ եւտէ իտիլտիքլէրի կիպի, պու քէրրէ տէ Թավուգ-Բազարընտա տէմիրճի Արթին, Ճէպպար վէ Խուրշիտ իսմինտէ իւչ ըէֆիգլէրի էլէ կէչիրիլմիշ տիր։ Արթինին իւզէրինտէ պիր Թագըմ խըրսըզ ալէթը պուլընըպ, մէրգում՝ Ֆաթիհտէ վէ Պինպիրտիրէքտէ՝ հանկը էվլէրէ կիրտիկի վէ նէ խըրսըզլըգլար իթտիկինի Թարիֆ վէ պէյան իթմիշ տիր։

ՊԷՅԳՕԶ ՌԷԺԻ ԳԱՅԱՍԸՆԸՆ ՍԸՐԳԱԹԸ

Պէյգօզտա Ռէժի տէբօսընտաքի գացա էվվէլքի կէճէ խըրսըզլար Թարաֆընտան աչըլըմըշ տըր։

Տէրսաատէթ Ռէժի Նազըրը աթուֆ. Ասըմ պէյ հազըէթլէրի՝ քէյֆիյէթի Թէլէկրաֆլա խապէր ալտըղընտա, մէզքիւր Նէզարէթ մուհասէպէճիսի Մ. Լէվի, մուհասէպէ միւտիրի իզզ. Թահսին էֆ. վէ գօնթրօլ գալէմի մէմուրլարընտան Բասլիտիս էֆ. իլէ տիկէր պիր մէմուրտան միւրէքքէպ պիր հէյէթ Թէրթիպ օլունըպ, իշպու հէյէթ Թարաֆընտան իճրա իտիլէն Թէտգիգաթտան անլաշըլտըղընա կէօրէ, գացատա Ռէժի իտարէսինէ աիտ 15 պին ղշ. իլէ Ռէժի մէմուրը Մահմուտ պէյին քէնտի մալի օլան 40 պին ղշ.լըգ միւճէվհէրաթ վէ 1500 ղշ. մէվճուտ իմիշ։

Տէբօնըն պէքճիսի՝ ագշամ նամազընտան աֆաէթինտէ գացանըն եէրինտէ օլմատըղընը վէ տէնիզ Թարաֆընտաքի ճամէքեան գարուսընըն աչըգ օլտուղընը կէօրիւնճէ հէման տէբօ մէմուրը վէ սանտըգ էմինի Ճանեան Գալուստ էֆ.նին էվինէ գօշուպ քէյֆիյէթի խապէր վէրմէսի յէ, մումաիլէյհ հէման օրանըն բօլիս գօմիսէրլէրի Թէտգիգաթ իճրա էյլէյիպ, գացանըն իքի Թարաֆընտաքի մասալարըն հիչ եէրինտէն օյնամամըշ օլտուղընը վէ օտանըն գէմիւնինտէ գացանըն սիւրիւքլէնտիկինէ տէլալէթ իտէր պիր իզ պուլընմատըղընը կէօրմիւշլէր, վէ պու հալլէր իլէ տիկէր պազը ալէամէթլէր՝ տէբօյա քէնտիլէրէտէն կիրիլմէմիշ օլտուղընը իսպաթ էյլէմիշլէր տիր։

Պիր տէ իսքէլէտէ պազը Շիրքէթ վափօրընըն պըրօնը՝ տէբօնըն տէնիզ Թարաֆընտաքի գարուսընա բէք եագըն օլուպ, վափօրտա պուլընան պիր իքի նէօպէթճի Թարաֆընտան տա կէօրիւլմէմէսի սըրգաթըն տէնիզ Թարաֆընտան վուգու պուլմատըղընա տէլալէթ իթմէքտէ տիր։ Հէյէթը Թահգիգիյէնին Թէտգիգաթը՝ շիմտիլիք պու մէրքէզտէ տիր։

Պունտան 3-4 սէնէ էվվէլ Ռէժի գօլճուլըղընտան Թարտ իտիլէն Մէհմէտ Նամ չաւուշ՝ չու սօն զէմանլարտա Պէյգօզտա սըգ սըգ կէօրիւն կէլմէքտէ օլտուղընտան, մէրգում՝ Մագնուսն ատտա իտիլէրէք, Թէվգիֆ վէ իսթինթագ իտիլմէքտէ օ կէճէ Գապաթաշտա նամազ գըլըպ սօնրա տա գահվէտէ պիր արգատաշ իլէ օթուրտուղընը վէ Պէյգօզա սըգ սըգ կիթմէսինին սէպէպի տէ՝ էլմա Թիճաըէթիյլէ մէշղուլ օլմասը օլտուղընը պէյան էյլէմիշ, վէ մէրգումըն իֆատէսինին սըհհէթի Թային օլընմագ իչիւն Գապաթաշ գօմիսէրլիկինէ Թէվգիֆ իտիլմիշ իճրա օլընմըշ տըր։

Պէյգօզ իսքէլէսինտէ իշլէթիյար պիր գայըգճը նամընտա գայըգը օլան վէ գարատա տուրան պիր գայըգ՝ օ կէճէ Արնավուտ քէօյինտէ ալթընտան աէլիւք օլտուղը հալտէ առէթա պուլմըշ պիր հալտէ պուլընմագլա, վէ Պէյգօզտա պիր գայըգխանէտէն չալընմըշ օլան պիր չիֆթ քիւրէյին Թէքի տէ գայըղըն տէրունինտէ պուլըննըղընտան, Պէշիքթաշ գապըլէսընտա տա Թահգիգաթա Թէշէպպիւս օլընմըշ տըր։

ՊԱԹՐԻԳԽԱՆԷ ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ

Տիւնքի բազար կիւնիւ Գասըմ-Բաշա Ս. Յակոբ քիլիսէսինին եէվմը մախսուսը օլմագ միւնասէպէթիյլէ, Բաթրիգ Օրմանեան Ամէն. Տ. Մաղաքիա Սըրբազան հազըէթլէրի՝ պիր գաչ սէնէտէն պէրու մէզքիւր քիլիսէնին եէվմը մախսուսընտա հազըր պուլունտուղը կիպի, տիւն տախի քիւլլիյէթլի ճէօմաաթ վէ ուխտաւորլար կէլմիշ օլտուղլարը հալտէ Ս. Պատարագ այինի իճրա իթմիշ, վէ պու սըրատա տիւն ու իթիգատըն գուվվէթինտէն պահիս պիր քարօզ սէօյլէմիշ, վէ իպատէթէ տէվամ իթմէսի իչիւն ճէօմաաթա նասիհաթլար վէրմիշ տիր։ Պու միւնասէպէթլէ տէ Բաթրիգ Սըրբազան հազըէթլէրի՝ էտիյէի խայրիյէի հազըէթը Փատիշահիյի եատ ու թիքրէթար իտուպ, միւքէյլա վէ մէմուրիյէնը քիրամ հազարաթը իչիւն իճրաի թէմէննիյաթ էյլէմիշ տիր։

Ս. Պատարագ այինինտէ Տ. Գնէլ վէ Տ. Տիրայր վարդապետլէր Սպասաւորութիւն իթմիշլէր տիր։

Ս. Յակոբ եօրթուսընտա Գասըմ Բաշատա հէր սէնէ «մատաղ» եաբմագ ատէթ օլտուղը ճիհէթլէ, պու սէնէ տախի 10 ըէս գօյուն քէսիլէրէք, պիր ատէտի՝ սէմթին ֆուգարասընա տաղըթըլմըշ, վէ գալան գօյունլարըն էթի տէ տիւն տիւնտար ճէօմաաթա բայ իտիլմիշ տիր։ Բաթրիգ Սըրբազան հազըէթլէրի՝ տիւն Պատարագ այինինէ պաշլայաճաղը սըրատա Տաճար գարուսը էօնինտէ ալէնի պիր այինլէ «մատաղ»ըն վէ չարաքըն իւզէրինէ տուա օգումըշ վէ պատաէհու «մատաղ»իլէ չարաք ճէօմաաթա տաղըթըլմըշ տըր։ Մատաղ իչիւն հէր սէնէ իանէ Թօբլանտըղը կիպի, պու սէնէ տախի պու իանէ էրէյհէճ սէպէրէտար օլմուշ տըր։

Էվվէլճէ եազըլմըշ օլտուղը իւզրէ, Գասըմ Բաշա քիլիսէսինին Թամիրինի Սմպատեան Մանուկ էֆ. Մայր եէկեղեցինին Թամիրի կիպի տէրըօհտէ իթմիշ վէ ինշաաթը տա գաթէն պաշլանմըշ օլմագլա, 100 լիրա գատար սարֆ օլունաճաղը գաննն օլունըյօր։ Թագ. Խորհուրդըն տավէթի մուճիպինճէ տիւն Սմպատեան էֆ.նին մախսուսը Մէհրան էֆ. Ս. Պատարագտա հազըր պուլընարագ, իճրա օլունան Թամիրաթը կէօզտէն կէչիրմիշ տիր։ Պու միւնասէպէթլէ մումաիլէյհ համիյէթքէրանա պէյանը Թէշէքքիւր օլընմըշ տըր։

Շունը տախի պէյան էյլէմէք իսթէրիզ քի, Բաթրիգ Սըրբազան հազրէթլէրինին ճումաա էրթէսի ագշամը միւսաֆիր օլտուղը խանէտէ էվ սահիպէսի պիր գըզ չօճուգ տինտայա կէթիրմիշ օլմագլա, Բաթրիգ Սըրբազան՝ պու չօճուղըն խաչ Ոգուհի (Ս. Գրիգոր Լուսաւորչին վալիտէսի) գօնմասընը Թավսիյէ իթմիշ տիր։

Ս. Յակոբ իչիւն ճէօմաաթ Թարաֆընտան տիւն էքսիքճէ իանէլէր վէ հէտիյէլէր օլունմըշ տըր։ Պիշարէ գատընլար վէ էրքէքլէր հէտիյէլէր կէթիրտիքլէրի կիպի, պազըլարը տա խօրօսլար վէ սանտըգլա մօմլար իհտա իթմիշլէր տիր։ Էրմէնի Թապլաքեարլար 240 քիլօ էքմէք իհտա իթմիշ օտըգլարընտան, տիւն մահալը մէզքիւր ֆուգարասընա Թէվզի օլունմըշ տըր։

Տիւն Պատարագտան սօնրա պիլճիւմլէ համիյէթքեարլար իչիւն Հոգեհանգիստ տուասը օգունմըշ տըր։

Պիլէճիկին Մուրատչայ քէօյինտէն վարիտ օլան մալիւմաթա նազարէն, 12 եաշընտա իքի քիւչիւք գըզլար՝ գօնըլան մէմուրիյէթէ բաղլէն մահալլի բաբասլարը Թարաֆընտան ֆիւթուրըզճա Պավլ իտիլմիշլէր տիր։ Պու պապտա Թահգիգաթ իճրա օլունաճաղը չիւպհէսիզ տիր։

Զուիցցէրիատա Լօզան տարիւլֆիւնունընտա Պ. Մկրտիչ Թէմիֆիեան՝ պու սէնէ պիլճիմլէ հուգուգ տօգթօրը իմթիհանլարընը քէմալը մուվաֆֆագիյէթլէ իֆա էյլէմիշ տիր։

Պէյօղլու Ազգատախնամը օտտասընտա տիւն խասթա պագան գատընլարըն (Հիւանդապահուհիլէրին) իքմալը Թահսիլինէ տաիր օլան իքինճի տէվրէ իմթիհանը խիթամ պուլուպ, Թէվզիի միւքեաֆաթը իճրա իտիլմիշ տիր։ Պու ըէսմէ Դիմաքսեան Գէր. Տ. Հմայեակ Սըրբազան իճրաի ըիյասէթ իտուպ, պունտա էն զիյատէ աթէբպա, եանի Տօգթ. Նազարեան Աբրահամ պէյ, Արապեան Աղէքսանդր պէյ, Արզումանեան վէ Տաղաւարեան էֆ.լէր, Տօգթ. Պէկեան Յակոբ պէյ, Տօգթ. Մասիս, Տօգթ. Էլմասեան, Տօգթ. Շէրպէթճեան, Տօգթ. Չիլինկիրեան էֆ.լէր, վէ Կիւմիւշկէրտան Գրիգոր, Թորոսեան Յովհաննէս վէ Փանոսեան Աղէքսանդր էֆ.լէր վէ սաիրէ վէ պազը կազէթա մուհարրիրլէրի վէ պազը գատընլար վէ գըզլար հազըր պուլունմըշլար տըր։ Բէզմալիք Ազգատախնամ Տնօրէն Խորհուրդը ատէնապէտի Տօգթ. Աճէմեան Տիգրան պէյ իլէ Տօգթ. Գարամանեան վէ էճզաճը Նարկիլճեան էֆ.լէր, Տիկին Մամիկոնեան իլէ Տիկին Խաչերեան վէ Ս. Երրորդութիւն քիլիսէսի ատագէրէյի Մկրեան Հայր հազըր պուլունմըշլար տըր։

Սաաթ 9տա շըրճանաւարտ գատընլարըն իմթիհանընա պաշլանըպ, էվվէլա Տօգթ. Նազարեան պէյ, սօնրա Տօգթ. Չիլինկիրեան, Տօգթ. Մասիս էֆ.լէր, վէ տահա սօնրա էճզաճը Նարկիլճեան էֆ. մուխթէլիֆ սուվալլար իյրատ իթմիշլէր, վէ պէյազ բըռօֆէլլար իլէ Թամմ խասթա պագանլարը մախսուս պիր հալտէ կէօրիւնտիւքլէրի հալտէ իյրատ օլունան սուվալլէրէ ճէվապլէր վէրմիշլէր տիր։

Իմթիհանտան սօնրա շահատէթնամէլէր Թէվզի օլունմըշ, վէ Տօգթ. Աճէմեան պէյ՝ պիր նութգ իյրատ իտէրէք, իշպու մէրասիմտէ հազըր պուլընանլարա պէյանը Թէշէքքիւր էյլէմիշ տիր։ Պատէհու Տօգթ. Աճէմեան պէյ՝ հիւանդապահուհի եէթիշտիրմէք խուսուսընտա իշպու իքինճի Թէճրիւպէտէ տախի մուվաֆֆագիյէթէ նաիլ իյէթ հասըլ օլտըղընը վէ էվվէլքի շըրճանաւարտլարըն տախի իսթէնիլէն խասթա եանընտա իյֆաի խըտմէթ իթմէկէ հազըր վէ միւհէյյա օլտուգլարընը պէյան իթմիշ, վէ լաքին պու իշի պաշա չըգարմագա մուվաֆֆագ օլան Պէյօղլու Ազգատախնամընըն մուավէնէթին տիրիգ օլունմամասը լազըմ կէլտիկինի վէ պու մուավէնէթին կէրէք քարօզլար, կէրէք կազէթալար վէ կէրէք էրպապը գալէմ Թարաֆընտան քէնտի ֆաալիյէթը մախսուսէլէրի իլէ իճրա իտիլմէսի իգթիզա իթտիկինի պէյան էյլէմիշ տիր։

Պատէհու Տօգթ. Աճէմեան պէյ՝ Շըրճանաւարտ գըզ վէ գատընլարա խըթապ իտէն, տէրճօհտէ իթտիկլէրի պու վազիֆէի սըհհիյէյի հիւսնի իյֆա իթմէլէրինի նասիհաթ իթմիշ տիր։

Միւթէգաղըպէն Նախագահ Սըրբազան՝ գըյամ իտէրէք, եէնի Թէէսիս օլունան պէօյլէ պիր տէրսին պիրզէ չօգ ֆայտէսի օլաճաղընը մէմնունիյէթլէ զիքր իտէրէք, Ազգատախնամըն հալինի իյզահ իթմիշ վէ ֆուգարայա մէճճանէն պագըլան վէ մէզքիւր խասթա պագանլար տէրսինի մէճճանէն վէրէն աթըպպայա պէյանը Թէշէքքիւր էյլէմիշ, վէ պիր չօգ Թէմէննիյաթտա պուլընըպ Պահպանիչը զիքր իտէրէք խիթամ վէրմիշ տիր։

Պատէհու Տօգթ. Աճէմեան պէյէ վէ տիկէր չալըշգանլարա հուզզար Թարաֆընտան պէյանը Թէշէքքիւր օլունըպ, Ազգատախնամ սալօնընտա պիլէհիմլէ հուզզարա միւքէմմէլ չայ իքրամ օլունմուշ տըր։

Պու սէնէքի իքմալը Թահսիլ իտէն վէ տիւն շահատէթնամէ ալան խասթա պագան գատընլարըն էսամիսի պէր վէճհը աթի տիր։

Տիկին Սանդուխտ Տէր Մաթթէոսեան, Տիկին Էֆթիկ Համամճեան, Տիկին Յուղիտայ Գրիգորեան, Տիկին Սանդուխտ Գազազեան, Օրիորդ Վիկտորիա Փափազեան, Օրիորդ Մաքրուհի Մանուկեան, Օրիորդ Բրաբիոն Քէօմիւրճեան, Օրիորդ Բէրուզ Մէնէշեան, Օրիորդ Զարուհի Ռափայէլեան։

Խասքէօյ քիլիսէսի Քարոզիչի Մարգարեան Տիրայր վարդապետ՝ եարըն Գասըմ Բաշա քիլիսէսինտէ գատընլար իչիւն Ս. Պատարագ Թագտիս իտէճէք տիր։

Մաթպուաթը Տախիլիյէ միւֆէթթիշլէրինտէն սաատ. Սիւավ Ֆէրիտ էֆ.յէ ուլէօ սընըֆը սանիյէ ըիւթպէսիլէ 3ինճի ըիւթպէտէն պիր գըթա Մէճիտի Նիշանը զիշանը իհսան պույրուլմըշ տըր։ Մումաիլէյհ Սիւավ Ֆէրիտ էֆ.՝ սաատագաթ վէ ղայրէթի իլէ քեամը Թէմէյյիւզ էյլէմիշ պէնտէկեանտան վէ Մաթպուաթը Տախիլիյէտէ հիւսնի խըտմէթի մէշհուտ օլան մէմուրինտէն օլտուղընտան, հագգընտա էրզան պույրուլան իշպու իլթիֆաթը Սէնիյէյի Թէշէքքիւր էյլէմիշ տիր։

Ս. ՓՐԿԻՉ ԽԱՍԹԱԽԱՆԷՍԻ

Վաղամեռիկ Խաչիկ Ս. Եվրէնեանի յուղարկաւորութեան առթիւ փոխան ծաղկեպսակի հետեւեալ նուիրատուութիւններն եղած են հիւանդանոցիս.

Գրիգոր էֆ. Խ. Եվրէնեան 324, Յ. Մ. Սթանպօլլուեան եղբարք, Տէր եւ Տիկին Յովհաննէս Ալլահվէրտեան 216ական, Պատրիկ Կիւլպէնկեան, Յարութիւն Ասլանեան, Յարութիւն Գարամանեան, Միհրան Մուրատեան, եղբարք Թաշճեաղրանեան, այրի Տիկին Տալիթա Բ. Բամպուգճեան 108ական, Տէր եւ Տիկին Սարգիս Ալաճաճեան 60, Մ. Ս. Յ. Պալթաեան եղբարք 54 ղշ.։ [Կնիք]

Կ. Պոլիս, 16 դեկտ. 1902

Պէյօղլունտա Էրմէնի Գաթօլիքը Ս. Յակոբ խասթախանէսինին եէվմը մախսուսը միւնասէպէթիյլէ իճրա օլունան զիյնէթին Թաֆսիլաթը իչ սահիֆէմիզտէ տէրճ օլընմըշ տըր։

Տէր եւ Տիկին Սարգիս Խ. Եվրէնեան, Տիար Գրիգոր Խ. Եվրէնեան եւ պարագաները իրենց խորին շնորհակալութիւնը կը յայտնեն ամէն անոնց, որոնք հաճեցան ներկայ գտնուիլ վաղամեռիկ ԽԱՉԻԿ Ս. ԵՎՐԷՆԵԱՆԻ յուղարկաւորութեան, եւ իրենց ցաւակցութիւնը յայտնեցին այս տխուր առթիւ.

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

Ռօմա 28 դեկ.—Օն իւչիւնճի Լէօն Բաբա՝ Ֆրանսա սէֆիրի Մ. Նիզարը ուզուն միւտտէթ հուզուրընա գապուլ իթմիշ տիր։

Սօֆեա 28 դեկտ.— Ռուսիա խարիճիյէ Նազըրը գօնթ Լամստորֆ՝ Պուլկարիստան ըէիսը նուզզարը Մ. Տանէֆ իլէ Թաամ իթմիշ վէ Սօպրանիյէ մէճլիսինի զիյարէթ էյլէմիշ տիր։ Միւշարէլէյհ գօնթ՝ պու ագշամ Վիէննայա հարէքէթ իտէճէք տիր։

Պէրլին 28 դեկտ.— Մ. Լիւսիւս՝ Բարիզտէ Ալէմանիա սէֆարէթինէ սըր քեաթիպ նասպ օլունմըշ տըր։

Վիէննա 28 դեկտ.—Ֆրանսանըն Վիէննա սէֆիրի Մարգի տը Ռէվէրսօ՝ Բարիզէ սէյահաթընը Ռուսիա խարիճիյէ Նազըրը գօնթ Լամստորֆըն զիյարէթինտէն սօնրայա պըրագմըշ տըր։

Ճէզայիր 28 դեկտ.— Ռուսիա տօնանմասը՝ պու սապահ Բիրէյէ հարէքէթ իթմիշ տիր։

Բարիզ 28 դեկ —Իւմպէր-Տօրէնեագ ֆամիլեասը՝ եարըն սապահ (պու սապահ) սաաթ 8տէ Բարիզտէն պէքլէնիյօր։

Իքի Սէվրլար այանը Մ. Կարօն տը Պոլզան՝ չօգտան պէրու միւպթէլա պուլունտուղը էյիլէշմէզ պիր խասթալըգտա արթըգ Թէհամմիւլ իտէմէյէրէքտէն, քէնտի քէնտինի Թէլէֆ իթմիշ տիր։

ՎԷՆԻԶՈՒԷԼԼԱ ՎԷ ՏԷՎԼԷԹԼԷՐ

ՀԱՔԷՄԼԻՔ ՄԷՍԷԼԷՍԻ

Ուաշինկթօնտան ալընան դէկտ. 26 թարիխլի թէլէկրաֆա նազարէն, Միւթթէհիտէի Ամէրիգա րէիսը ճիւմհուրը Մ. Րուզվէլթ՝ միւթթէֆիգ տէվլէթլէր իլէ Վէնիզուէլլա ճիւմհուրիյէթի արասընտա հաքէմլիք վազիֆէսինի իյֆա իթմէկէ մուվաֆագաթ իթմէմիշ տիր։ Զաթէն Մ. Րուզվէլթ՝ հաքէմ օլմամագ իչիւն գէվաթը ումումիյէտէն, բոլիթիգա հէյէթլէրինտէն վէ նուֆուզ ու թէէսսիրլի կազէթալարտան բրօթէսթօլար գապուլ իտիյօր իտի։ Մուխալէֆէթ կիւնտէն կիւնէ արթըյօր իտի։ Ումումէն զաննօլունտըղընա կէօրէ, Վէնիզուէլլա մէնազաա վէ խիլաֆընը թէսվիյէ իտէճէք եէկեանէ միւնասիպ մահքէմէ՝ Լա Հէյ տիվանը հաքէմի տիր։

Տիկէր պիր թէլէկրաֆըն պէյանընա կէօրէ տէ, Վէնիզուէլլա հիւքիւմէթի՝ ալլօգանըն թաթիլ իտիլմէսի վէ տօնանմաըսնըն քէնտիսինէ իատէսի չարթըյլա Լա Հէյ տիվանը պէյնէլտուվէլինին հաքէմլիկինի գապուլ իթմէքտէ տիր։ Անտէն սօնրա Վէնիզուէլլա տէրհալ 16 պին Ինկ. լիրասը թէէտիյէ իթմէյէ մուվաֆագաթ իթմէքտէ, վէ գալան պօրճը բէյատէրրէյ թէէտիյէ իթմէք իչիւն պիր սուրէթը թէսվիյէ թէքլիֆ էյլէմէքտէ տիր։

* * *

ՎԷՆԻԶՈՒԷԼԼԱ ՍԷՐՔԷՇԼԷՐԻ

Վէնիզուէլլա պաշ սէրքէրտէսի ժէնէրալ Մաթօս՝ պու քէրրէ Թըրընիտատ տարաֆընտա միւվասէլէթ իտէրէք, Վէնիզուէլլա իշլէրինի միւպահասէ իթմէք իչիւն Ալէման տօնանմասընըն գումանտանը իլէ պիր միւլագաթ իճրա իթմէք իսթիտասընտա պուլունմըշ տըր։ Ալէման գումանտանը՝ մումաիլէյհ սէրքէրտէյի Ինկիլիզ տօնանմասը գումանտանընա կէօնտէրմիշ իսէ տէ, պու գումանտան՝ Ինկիլթէրանըն մէզքիւր սէրքէշլիկի թէշվիգ իթմիշ օլմաղլա իթհամ օլունմասընա վէ ժէնէրալ Մաթօսըն՝ Վէնիզուէլլա րէյասէթինէ քէնտի նամզէտի պուլունմասընա էհէմմիյէթ վէրմէք իսթէմէյէրէք, մումաիլէյհէ հիչ միւլագաթ իթմէք իսթէմէմիշ տիր։

Մ. Մաթօսըն թէէմինէն պէյանընա կէօրէ, րէիս Գասթրօնըն՝ սէրքէշլէրի միւտաֆէաի միւլկիյէյէ ճէլպ իթմէք իչիւն վագը օլան սայ ու ղայրէթի պօշա չըգմըշ տըր։ Սէրքէշլէր՝ հալը հազըրըն մէշրուիյէթինի րէիս Գասթրօյա աթֆ իտիյօրլար։ Միւտաֆէայա մուավէնէթ իթմէք՝ մագամը հիւքիւմէթտէ իգգա օլունմաղա չալըշմագ վէ հալը պուհրանըն իմթիտատը թէմտիտ իթմէք տիմէք օլույօր։ Պու հալտէ 12000 նուֆուստան իպարէթ օլան ասիլէր՝ մէվագըի միւսթահքէմէլէրինի մուհաֆազա իթմէքլէ վէ ճէնէպի մուվաճէհէսինտէ պիթարաֆլըղը սագլամագլա իքթիֆա իտիյօրլար. լաքին տէվլէթլէրլէ պիր հիւսնի թէսվիյէ հասըլ օլունճա ասիլէր թէքրար րէիս Գասթրօ ալէյհինտէ չաթըշմաղա պաշլայաճագլար տըր։

* * *

ԹԷԼԷԿՐԱՖԼԱՐ

Գարագաս 23 դէկտ.—Հիւքիւմէթ իլէ ասիլէր արասընտա ագտ օլունան միւթարէքէ միւտտէթի եարըն միւնգազիյէ օլաճագ տըր։

Հիւքիւմէթին ալտըղը մալիւմաթա նազարէն, 6200 նուֆուս մէվճուտտան իպարէթ օլան իւչ օրտու՝ թէքրար Գարագաս իւզէրինէ եիւրիւյէրէք, Ալթա-Կրաչիա վէ Կուաթիր թաղլարընը թաազիպ իտիյօրլար։

Ահվալ նիհայէթ տէրէճէտէ պուհրանլը տըր։

Վէնիզուէլլանըն արթըգ հիչ պիր մէնպաը վարիտաթը օլմայըպ, րէիս Գասթրօ՝ ահվալի թէմամըյլա նազարը տիգգաթա ալարագ, ասիլէրին՝ ժէնէրալ Րօլանտօնըն թահթը գումանտասընտա պուլունան բիչարա ասաքիրինի թէշվիգ իթմէյէ չալըշմագ իչիւն եարըն Վիգթօրիայա հարէքէթ իտիյօր։

Գարօն Ալպէրթի՝ Իթալիա սէֆիրի սըֆաթըյլա Գարագասա Մ. տը Րիվանըն եէրինէ գաիմ օլույօր իտի։

«Գարագաս» նամ Ամէրիգա վաբօրընըն Կիւէյրա լիմանընտա եալընըզ օն սաաթ գալմասընա միւսաատէ օլունմըշ տըր։

«Մարիէթթա» նամ Ամէրիգա թօր կամպօթը գումանտանը՝ մէզքիւր «Գարագաս» սէֆինէսինին եիւքինի պօշալթմաղա վագթ ու միւսաատէսի օլմագ իչիւն պիր գաչ կիւն տուրապիլմէսի խուսուսընտա միւթթէֆիգլէր գումանտանլարընտան րուխսաթ ախզը զըմնընտա թէվասսութ իթմիշ իսէ տէ, պու իսթիտասը գապուլ օլունմամըշ վէ քէնտիսի տէ խարար իթմէմիշ տիր։

Միւթթէֆիգլէր գումանտանլարը՝ Ինկիլիզ ամիրալընըն էվամիրինէ թէվֆիգը հարէքէթ իթտիքլէրինի, վէ եալընըզ «Մարիէթթա» սէֆինէսի գումանտանընա խօշ կէօրիւնմէք մագսատիյլէ բօսթա վաբօրլարընըն պօշալթըլմասընա միւսաատէ օլունտուղունու մումաիլէյհ Ամէրիգալը գումանտանա պէյան իթմիշլէր տիր։

«Գարագաս» սէֆինէսի գումանտանը՝ Ամէրիգա հէյէթը մուրախխասէսինէ պիր բրօթէսթօ թագտիմ իթմիշ տիր։

Վաբօր գումբանեալարընա վէրիլէն մալիւմաթա կէօրէ, մահը հազըրըն 30ընտան իթիպարէն հիչ պիր վաբօրըն Վէնիզուէլլա լիմանլարընա կիրմէսինէ միւսաատէ օլունմայաճագ տըր։

Սէֆինէլէր՝ ալլօգայա մէմուր օլան տօնանմանըն սանտալլարը վասըթասըյլա բօսթա չանթալարը վէ պիթարաֆ եօլճըլարը գարայա չըգարապիլէճէքլէր տիր։

Սաաթ տօգուզ պուչուգտա լիմանա կէլէն պիր կօլէթթա կէմիսի միւսատէրէ օլունմուշ տըր։

* * *

ՍՕՆ ԹԷԼԷԿՐԱՖԼԱՐ

Լօնտրա 27 դէկ.—Վէնիզուէլլա հիւքիւմէթի՝ ալլօգանըն գալտըրըլմասը վէ քէնտի սէֆինէլէրինին կէրիյէ վէրիլմէսի չարթըյլա Ինկիլթէրա վէ Ալէմանիա իլէ միւթէհասըլ օլան միւնազաալարը Լա Հէյ տիվանը հաքէմինէ հավալէ իթմէյէ մուվաֆագաթ իթմիշ տիր։ Րիվայէթէ կէօրէ, միւթթէֆիգ տէվլէթլէր՝ միւնազաայի մէզքիւրէյի Լա Հէյ տիվանը հաքէմինէ հավալէ իթմէքտէն էվվէլ մէչրուտ բրօթօքօլ գապուլ օլունմասընա, ալլօգա գալտըրըլաճագ տըր։

Լօնտրա 28 դէկտ.—Վէնիզուէլլա լիմանլարընը ալլօգա իտէն հարպ սէֆինէլէրինին քէօմիւր վէ էրզագը պիթմիշ տիր։

ՉԻՆ ԱՀՎԱԼԻ

Շանկայտան դէկտ. 22 թարիխլի «Տէյլի Մայլ» կազէթասընա պէր վէճհը աթի եազըլմըշ տըր.

«Պիլճիւմլէ Ինկիլիզ ասաքիրը մուհաֆըզասը պու կիւն եօլլէնտէն սօնրա Հինտիսթանա հարէքէթ իթմիշ տիր։ Իքինճի պիր Ալէման ասքէր պէօլիւկի՝ Զինկ-Թաօյա հարէքէթ էյլէմիշ տիր։ Ֆրանսըզ ասաքիրը մուհաֆըզասը տա հէման արգասը սըրա անիտէ չէհրը մէզքիւրտէն միւֆարէգաթ իտէճէք տիր։ Ֆրանսըզ ասաքիրինին պիր գըսմը՝ Գուանկ-Շաօ-Վան ասաքիրը մուհաֆըզասընըն եէրինէ գաիմ օլաճագ տըր։

«Տիկէր թարաֆտան թէէմին օլունտըղընա կէօրէ, ախիրէն Գուանկ-Սի ասիլէրի ալէյհինտէ սէվգ օլունան ասաքիր՝ սէրքէշլէնմիշ օլտուգլարը կիպի, Գուանկ-Սի ահալիսի տա ասիլէր թարաֆընտան մուհասէրէ օլունմըշ տըր։»

Չինտէ Ինկիլիզ մուխպիրլէրինին պէյանընա կէօրէ, Գան-Սուտա գումանտան ժէնէրալ Թունկ Ֆու Սէնկ իլէ բրէնս Թիւանըն գումանտասընտա պուլունան հարէքէթը իսեանիյէնին պու սըրատա հիչ պիր գօրգուսը եօգ տըր։

Րուսիանըն թալէպի իւզէրինէ, Գօրէա գապինէթօսը միւճտատէն թէչքիլ օլունմըշ վէ Եի՝ ճէպը գըրալի նէզարէթինէ նասպ իտիլմիշ տիր։ Ճարօն հիւքիւմէթի իսէ պազը իթիրազաթ տէրմիյան իտիյօր։

Եի՝ պիր Րուս թօր կամպօթընա րաքիպէն Բօրթ-Արթիւր լիմանընա հարէքէթ իթմիշ օլուպ, պիր միւտտէթ օրատա իսքեան իտէճէք տիր։

Բէքինտէն Բարիզէ չէքիլէն պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, Ֆրանսըզ ասաքիրի՝ Շանկայ չէհրինտէն միւֆարէգաթ իթմէյէլէր իսէ տէ, Ալէմանլար հէնուզ օրատա տուրույօրլար։

Մանչուրիատէքի Րուս մէմուրինի՝ Չին միւքէլլաֆըն մուխալէֆէթինէ րաղմէն, 1903 սէնէսի յանվ. ընտա Տաքիտէ քէնտիլէրինէ մախսուս պիր կէօմրիւք իտարէսի թէէսիս իթմէկէ գարար վէրմիշլէր տիր։

ՐՈՒՍ ԽԱՐԻՃԻՅԷ ՆԱԶԸՐԸՆԸՆ ՍԷՅԱՀԱԹԸ

Րուսիա խարիճիյէ նազըրը գօնթ Լամստօրֆ՝ կէչէն ճումա կիւնիւ եօլլէնտէն սօնրա Պուլկարիսթանըն Չարիպրօտ չէհրի տէմիր եօլ սթասիօնընա միւվասէլէթ իթմիշ, վէ րէիսը նուզզար Մ. Տանէֆ իլէ տախիլիյէ վէ նաֆիա նազըրլարը, Րուս ժէնէրալ գօնսօլօսը վէ անըն քէաթիպի թարաֆընտան իսթիգպալ վէ գապուլ օլունմըշ տըր։ Միւշարիւլէյհ գօնթ՝ գաթարը մախսուսլա Սօֆիայա միւվասէլէթ իտուպ, սթասիօնտա բրէնս Ֆէրտինանտա վէքալէթէն կէլմիշ օլան ժէնէրալ Նիգօլայէֆ իլէ պիլճիւմլէ նուզզար, վէ Մէճլիսը մէպուսան րէիսը իլէ րէիսը սանիսի վէ պէլէտիյէ հէյէթի վէ սաիրէ թարաֆընտան գապուլ օլունմըշ տըր։ Շէհր էմինի՝ էքմէք վէ թուզ թագտիմ իտէրէք, մուխթասար պիր նութգ իրատ էյլէմիշ վէ Րուսիա խարիճիյէ նազըրը գօնթ Լամստօրֆա րէսմը խօշամէտիյի իյֆա իթմիշ տիր։ Պատէհու գօնթ Լամստօրֆ՝ արապայա րաքիպէն, պիր միւֆրէզէ սիւվարի ասաքիրի րէֆագաթըյլա բրէնսին սարայընա ազիմէթ իթմիշ օլմաղլա, օրատա բրէնս Ֆէրտինանտա միւսաֆիր օլաճագ տըր։ Եէնի բարգտէ գօնթ Լամստօրֆ քէմալը չէվգ իլէ ալգըշլանմըշ տըր։

Երթէսի կիւնիւ գօնթ Լամստօրֆ՝ բրէնս Ֆէրտինանտ իլէ միւլագաթ իթմիշ, վէ Րուսիանըն հիչ պիր պէհանէ իլէ միւտախէլէ իթմէյէճէկինի պէյան էյլէմիշ տիր։

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ԽԱՐԻՃԻՅԷ ՎԷ ԲՕԼԻԹԻԳԻՅԷ

Եունան րէիսը վիւքէլասը Մ. Տէլիանի՝ պիր միւլագաթտա, քէնտիսինին Թիւրքիայա անսամիմ տօսթ օլտուղունու, վէ քէնտի մէմլէքէթինին մէնֆաաթընը տիւշիւնէն հէր Եունան գապինէթօսունուն պէօյլէ տիւշիւնմէսի լազըմ կէլտիկինի պէյան էյլէմիշ տիր։

—

Սըրպ կազէթալարընըն պէյանընա կէօրէ, Սըրպիա՝ Մաքէտօնիատա էվրօբա տէվլէթլէրինին միւտախէլէսինի մուճիպ օլապիլէճէք կիւճիւքլէր զուհուր իթմէսինտէն գօրգույօր։

—

Իթալիա կազէթալարը՝ «Իթալիանըն Ինկիլթէրայա մուգարէնէթինի Ֆրանսայա մուգարէնէթինէ թէրճիհ իտիյօրլար։»

—

Ալէմանիանըն 1903 սէնէսի պիւտժէսի 70 միլիօն մարգլըգ պիր աչըգ կէօսթէրիյօր։

—

Ճիպութի-Հարար տէմիրեօլը թէքմիլ խիթամ պուլմուշ օլմաղլա, Հապէշ իմբէրաթօրը Մէնէլիք՝ րէսմի քիւշատընտա հազըր պուլունաճագ իմիշ։

—

Ինկիլթէրա գրալընըն պիրատէրի տիւք տը Գօնօթ պու քէրրէ Հինտիսթանըն Պօմպայ չէհրինէ միւվասէլէթ իթմիշ տիր։

—

Ֆրանսա խարիճիյէ նազըրը Մ. Տէլգասէ՝ Մարօգ հագգընտա Ֆրանսա, Սբանիա վէ Ինկիլթէրա արասընտա պիր իթթիֆագ հուսուլի չայիասընը թէքզիպ իտիյօր։

—

Ինկիլթէրա միւսթէմլիքէաթ ումուր նազըրը Մ. Չէմպըրլէյն՝ Ճէնուպի Աֆրիգատա Տիւրպան չէհրինէ միւվասէլէթ իթմիշ վէ մութասարրըֆ իլէ մէմուրինի մահալլիյէ թարաֆընտան գապուլ օլունմըշ տըր։

—

Ինկիլթէրա րէիսը վիւքէլասը Մ. Պալֆուր՝ կէչէն կիւն Ինֆլուէնզա խասթալըղընա տուչար օլմուշ օլտուղու հալտէ, պու քէրրէ քէսպը սըհհաթ իթմէյէ պաշլամըշ տըր։

—

Ուաշինկթընտան Բարիզէ չէքիլէն պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, Չիգակօտա պիր տէմիրեօլ գազասը վուգու պուլուպ, 25 քիշի թէլէֆ օլմուշ վէ 30 քիշի եարալանմըշ տըր։

—

Պիր Ինկիլիզ Թօրբիլ սէֆինէսի գազանը բաթլայըպ, 7 թայֆա պօղուլմըշ օլտուղու՝ Լօնտրատան պա թէլէկրաֆ խապէր վէրիլիյօր։

ԻՄՊԷՐԼԷՐԻՆ ԹԷՎԳԻՖԻ

Մէշհուր Իմպէր-Տօրինեագ սախթէքեարլար ֆամիլեասը էֆրատը՝ Ֆրանսըզ հիւքիւմէթինէ թէսլիմ իտիլմիշ օլտուգլարընտան, պու կիւն Բարիզէ միւվասէլէթ իտէճէքլէր իտի։ Էհալինին պիր նիմայիշ իճրա իթմէմէսի իչիւն նէ եապմագ լազըմ կէլտիկինի բօլիս հէյէթի տիւշիւնմէքտէ տիր։ Իթթիխազ օլունաճագ թէտպիրլէր իւզէրինէ կէչէն սալը կիւնիւ Ֆրանսա տախիլիյէ վէ ատլիյէ նազըրլարը միւզաքէրէ իթմիշլէր տիր։ Մէվգուֆլար՝ Սբանիա բօլիս հէյէթի թարաֆընտան Ֆրանսա հուտուտունա գատար կէօթիւրիւլմիշլէր վէ Հէնտէյէ Ֆրանսըզ ժանտարմալարընա թէսլիմ օլունարագ, մէրգումլար բօլիսլէր թարաֆընտան Բարիզէ կէօթիւրիւլմէքտէ պուլունմըշլար տըր։ Մատամ Իմպէրէ, գըզընա վէ գըզգարընտաշընա 6 գատըն մէմուրէ րէֆագաթ իթմէքտէ օլտուգլարը կիպի, տիկէր 6 գատըն մէմուրէ տա էրքէք մէվգուֆլարա րէֆագաթ իտիյօրլար։

Մատրիտտէն չէքիլէն պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, Ֆրանսա մալաահաթճիլարը՝ Մատամ Իմպէրի զիյարէթ իթմիշ, վէ քէրիմէսի Մատմազէլ Եւին մահպուսիյէթտէն գուրթուլապիլիր օլտուղունու սէօյլէմիշ իսէ տէ, մէզպուրէ գըզ՝ վալիտէսինտէն այրըլամագ օլտուղունու պէյան իթմիշ տիր։

Րիվայէթէ կէօրէ, Մատրիտտէ Ֆէուզ սօգագընտա Իմպէրլէրին իգամէթ իթթիքլէրի խանէ խալգընտան պիրի՝ Իմպէրլէրին թէվգիֆինի մուճիպ օլան մահսուս իմզասըզ մէքթուպը Մատրիտէքի Ֆրանսըզ սէֆիրինէ իրսալ իթմիշ տիր։

Մ. Ֆրէտէրիք Իմպէրին քէնտի քէնտինի թէլէֆ իթտիկինէ տաիր օլան չայիա՝ Բարիզտէն պա թէլէկրաֆ թէքզիպ օլունույօր։

Մատրիտտէն չէքիլէն պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, Իմպէր ֆամիլեասը՝ եաթագլը վակօնլար տէրունինտէ իւչ գըսմա թագսիմ իտիլմիշ օլտուգլարը հալտէ, կէչէն ագշամ Մատրիտտէն Բարիզէ միւթէվէճճիհէն հարէքէթ իթմիշ տիր։

ԻՍԼԱՆՏԱՆԸՆ

ԵԱՊԱՆ ԷՕՐՏԷՅԻ ԹԻՃԱՐԷԹԻ

Իսլանտալըլարըն թիճարէթլէրի արասընտա «այտէր» թայիրը օլունըր պիր նէվ եապան էօրտէկինին թիւյլէրի տէ օլտուգճա էհէմմիյէթլի պիր մէվգը իշղալ իտէր։ Նէքնազարտա եապան էօրտէկինին էթինտէն պաշգա պիր չէյլէրինտէն իսթիֆատէ օլունմագ զաննօլունըրսա տա, հայվանըն եումուշագ թէրթիպ իթմէք, եումուրթալարը հայվանըն չիտէթինէ գարշը մուհաֆազա էյլէմէք մագսատիյլէ վիւճուտունտան եօլտուղու թիւյլէրէ բէք զիյատէ րաղպէթ կէօսթէրիլմէքտէ օլտուղունտան, պու սուրէթլէ «այտէր» տէնիլէն իրի եապան էօրտէքլէրինին պաշգա պիր իսթիֆատէ գարուր տահա աչըլմըշ տըր։

Էրքէք «այտէր»լէր ճիտտէն կիւզէլ պիր հայվան տըր. պաշընըն թէպէսի կիւզէլ գատիֆէ կիպի սիյահ պիր րէնկտէ օլուպ, արգատան կէլէն պէյազ պիր չըզկը իքի նօգթա թէշքիլ իտէրէք կաքիլարընա գատար էնէր. եանագլարը, կէրտանը պէյազ տըր. էքսէրինին իսէ գըրմըզըյա կէօյսինին եան թարաֆլարը իսէ՝ տէնիզ եէշիլի րէնկինի կէօսթէրիր. սըրթընըն իսթիխզաֆ պիր պէյազ թիւյլէր իլէ միւզէյյէն տիր. Վիւճուտունուն ալթը իսէ կիւզէլ պիր սիյահ տըր։ Զիֆթլէշմէք մէվսիմի կէչտիքտէն սօնրա թիւյլէրտէքի բարլագլըգ զայիլ օլուր. էրքէկին թիւյլէրի տէ տիշիլէրին թիւյլէրինէ պէնզէր, տիշի «այտէր»լէր պիլխասսա տահա քիւչիւք տիր. րէնկլէրի գըրմըզը օլուր։

Իշթէ «այտէր» էօրտէքլէրինին մուխթասարէն թավսիֆաթը պունտան իպարէթ տիր։

Պու կիւզէլ հայվանլարա Կրօէնլանտ սահիլլէրինտէն Սիպէրիանըն չարգընա գատար ուզանան պիւթիւն ճէվալիտէ րաստ կէլինիր. Ժէնուպա տօղրու Պալթիգ տէնիզինտէն, Շըմալ տէնիզինին ճէնուպ թարաֆ-

)(18)(

ԲԻԱՅԱՏԱ ՊԻՐ ՋԻՋԷՔ

—Էվվէթ, մազարրաթը եօգ տիյօրըմ, հէմ տէ պու սէօզիւ թէքրար իտիյօրըմ. էպէվէյնի չիքեայէթ իթմէմէք չարթըյլա զարարը եօգ տըր, սէն սէօյլէտիկիմին քիւնհինէ վաքըֆ օլմա։ մագսատընի հասըլ իտէճէք, սէնի զէնկին իտէճէք՝ Մատամ Պէլչէպուէթ տըր։

—Շու Մօկատօր սօգաղընտա սաքինէ տէյի՞լ մի։

—Հա՛, օ տըր։

—Սօնրա՞։

—Սօնրասը Մատամ Պէլչէպուէթ պանա սէնին գըզընտան աչար։

—Նէ՞ թալի, եա՛, թանըյօր հա՛։

—Սէֆալէթէ տիւչար օլմուշ գըզլարը թանըմագ վազիֆէսի տիր պիլէ։

—Օ՛խ, եօլէ իսէ քէնտիսինին միւթէմէտի օլանլարա լութֆա պուլունաճաղը չիւպհէսիզ տիր։

—Էվվէլճէ պու Մատամ Բալսամ սօգաղընտա օթուրըյօր իտի. պու գատընըն սայէսինտէ գըզլար սօգագլարտա տօլաշմագ օլտուլա՞ր։

Լէօնիտաս «—Մալիւմ... մալիւմ...—» տէտի վէ գահգահլէր պիրէր տահա տօլտուրըլարագ իքիսի պէյնինտէ չօրբըշաըրըլտը։

9.

Սուրէթը աթիյէ իւզրէ պաշլայան միւզաքէրէ իւզէրինէ պու իքի չախսըն մուհավէրէսի տէյիշտի։

Լէօնիտաս տէտի քի,

—Մատամ Պէլչէպուէթ Լէօնթինի նէ՛րէտէ կէօրմիւշ։

—Մատամ Պէլչէպուէթ արալըգ արալըգ վագթ կէչիրմէք իչիւն կիթմէքտէ օլտուղը հազըրճը մաղազասընտա կէօրմիւշ, տահա տօղրուսը՝ Մատամ՝ գալէթ չիք վէ զէնկին մաղազանըն սահիպի իլէ տօսթ տըր։

Պու պանքէրին սանա չօգ էյիլիկի տօգունաճագ տըր։

Լէօնթինի կէօրմիւշ վէ քէնտիսինէ ֆէվգէլադէ մուհապպէթ պաղլամըշ, կէօրտիւկի կիւնտէն պէրու իսթիրահաթ ու խապը վէ թաամ ու չարապը թէրք իթմիշ տիր։

Խիւլասա, եալընըզ Լէօնթին իլէ աղշամ եէմէկինտէ պուլունմագ իւզրէ 50 ալթուն վէրիյօր։ Պունա նէ՞ տէրսին։

—Նէ՞ մի տէրիմ։

—Էվվէթ։

—Ալթունլարը մալիք օլամ տէրիմ։

—Եանի սիւլայինէ, տէյի՞լ մի։

—Եօգ։

—Աճայիպ, պէնիմ Մատամ Պէլչէպուէթը տիւչիւնմէյօրմըըսըն, խուսուսիյլէ Մատամ՝ ուֆագ պիր չէյ իչիւն այաղընը աթա՞ր մը։

—Եօգ, պու բարանըն սիւլսի պանա քեաֆի տէյիլ տիր։

—Տահա նէ՞ գատար իսթէրսին։

—Հիչ օլմազսա նըսֆը օլմալը։

—Պանա նէ՞ գալըր։

—Սէն պիլիրսին, իսթէրսէն լագըրտըյը տէյիշթիրէլիմ։

—Ծանըմ, տարըլմա, բէք էյի, հայտէ եարըսը սէնին օլսուն, լաքին միւթէաղըպ գըզը նա՞սըլ պանքէր իլէ եէմէքտէ պուլունտուրմալը։

Լէօնիտաս՝ պիր խայլի միւտտէթ սագալընը գարըշտըրտը վէ օիկարասընտան չըգան տումանա կէօզլէրինի գապատը։

Նիհայէթ պիր չէյէ գարար վէրտի։

Ասօլֆ.—Պուլտո՞ւն մը, Լէօնիտաս։

—Պուլտըմ։

—Նէ՞ տիր։

—Լէօնթինի բէք զիյատէ սէօյլէճէյիմ. նիհայէթ իւլ էմր մագսուտըմա մուվաֆագաթ իտէր։

Կալիմանն՝ բէք զիյատէ էյլէնէրէք.— Տօղրուսը եա՛, պու հիչ պուլունմազ պիր թէտպիր. պու սէնին պուլուչըն օլմամալը, Լէօնիտաս, պրավօ՛. գըզը տէօյլէ քէօյլէ, հա՛։ Էյ պէտապախթ Լէօնիտաս, սէն Լէօնթինին տըրըլէ՞սինի սէվմէ՞ մը թահլիլ իթմէք իսթէյօրսըն, տէօքթիւրէճէյին կէօզ եաշլարը իլէ կէօզլէրի գըր գըրմըզը օլուրսա վէ պանքէր անը պու հալ իլէ իսթէմէզսէ՝ օ վագթ նէ՞ եափաճաղըզ։

—Հաղգընըզ վար, Միւսիւ Կալիմանն։

—Պաշգա պիր չարէ պուլմալը։

—Էվվէթ տամա, նա՛սըլ պուլմալը։

—Պէն պաշգա պիր չէյ տիւչիւնիյօրըմ։

—Նէ՞ տիր։

—Լէօնթինի սէրխօշ իթմէք իգթիզա իտէր։

—Միւմքին տէյիլ։

—Նէ՞ իչիւն։

—Զիրա գըրը աուտան պաշգա պիր չէյ իչմէզ։

—Տիկէր պիր թէտպիր տահա։

—Օ նէ՞ տիր։

—Պէլչէպուէթ իքիմիզի պիրտէն խանէսինէ տաւէթ իտէր. թայիր տիզ կէտինճէ, Լէօնթինին տէ կիթմէսի լազըմ տըր։

—Իշթէ պու օլուր։

—Գըզըն՞ըզը պիւլիւքտէ կէօթիւրէնիւրմիւսինիզ։

—Թապիի։

—Նէֆիս թաամլար իքրամ օլունըր, պիրազ տա բէպազօղլագ իսէ վա՛ր եա։

—Եօլէ չէյ եօգ։

—Նէ իսէ էհէմմէք նէ՛ր եա, էլպէթ անտէն սօնրա տա իչէր. Պէլչէպուէթ օնու պօշալթըրըլընճագ չէյլէր վէրիր, մագսատ տէ հասըլ օլուր, նէ՞ տէրսին։

—Բէք էյի տէրիմ։

—Պէն Մատամ Պէլչէպուէթ իլէ կէօրիւշիւրիմ, պու իշ պէնիմտիր. Պէօյլէճէ պէյնինիզտէ պէօյլէ պիր թէտպիր թէգարրիւր իթտի, լաքին պունը բէք խաֆի թութմագ լազըմ տըր։

—Էլպէթթէ պու իշի խաֆի թութաճաղըզ։

—Պէլչէպուէթըն ֆիքրի չէօյլէ տիր.

Բէնուարի հուսուսը մագսատ իչիւն լազըմ կէլէն թէտարիքի իճրա իտէճէք. օրտ մէճլիստէ պուլունմագըլըգըլա պէրապէր հիչ միւտախէլէ իթմէյէճէքսինիզ, խուսուսիյլէ օրգըն օրատա պուլունմանըզլաան նաշի գըզտան մատամըն եարըլըգ նամ միւխալէֆէթ իտէմէզ։

—Մատամ՝ էլպէթթէ պիր ֆէնալըգտա պուլունմազ եա՛։

(Տէվամը)

լարընտան աշաղըյա էնմէզ, Կրուէնլանտաա, Նորվէճիատաա վէ պիլխասսա Իսլանտատաա բէք չօգ պուլունըրլար. տիւնեանըն պազարը Թիճարէթինէ «այտէր» Թիւյիւ կէօնտէրէն՝ իչթէ պու իւչ մէմլէքէթ տիր։

«Այտէր»լէր հէր նէ գատար չըմալ հէվալիսինտէ եաշամազ, Թուզլը սույը Թաթլըյա Թէրճիհ իթմէքտէ պէրապէր, Ֆրանսանըն Մանշ Թարաֆընտաքի նէհիրլէրտէն պաղըլարընտա պուլունըր. Ֆագաթ ալէլատէ նէհիրլէրին աղըզ ճիհէթլէրինի Թէճավիւզ իթմէզլէր. Պազէն Զուիցցէրիատա «այտէր»լէրէ րաստ կէլինիր իսէ տէ, պունլարըն՝ եօլլարընը չաշըրարագ օրալարա տիւշտիւքլէրինէ շիւպհէ օլունամազ։

Ասիա իլէ Ամէրիգանըն չըմալինտէ պաշգա նէվ «այտէր» տահի պուլունըյօր իսէ տէ, պու ճինս եօրտէք Եվրօպատա նատիր տիր։

Իսլանտա ատասընտա պու եօրտէքլէր՝ ատէթա էհլի հայվանաթտան սայըլըրլար. ինսանլար իսթէտիքլէրի կիպի պունտան իսթիֆատէ իտէրլէր. մա մաֆիհ «այտէր»լէր զըրտալարընը քէնտիլէրի պուլուրլար, ինթիյաճլարընը քէնտիլէրի Թէտարէք իտէրլէր. պու նօգթաի նազարտան պագըլընճա, հայվանաթը ղայըր էհլիյէտէն սայըլմալարը իճապ իտէր։

Իսլանտալըլար «այտէր»լէրի գարկալարա, գարթալլարա, Թիլքիլէրէ վէ տահա սաիր տիւշմանլարա գարշը մուհաֆազա իտէրլէր։ Ֆագաթ պունա մուգապիլ իլք եումուրթլատըղը եումուրթալարըլա եուվալարընը եօրթտուքլէրի Թիւյլէրի ալըրլար։

Ավրիլ այընըն սօնընա տօղրու «այտէր»լէր եուվա գուրմագ իսթէտիքլէրի նօգթատա Թօփլանըրլար. տիշիլէրլէ էրքէքլէր հէր պիրիքտէ եուվա եափմաղա չալըշըրլար. Ֆագաթ ալէլատէ էն չօգ չալըշան, Թիւյլէրինի գօբարան՝ տիշի տիր։

Եուվանըն տիպինէ տէնիզ եօսունլարը, սաման վէ սաիր գուրու օթլար գօրլար. պուրատա Թիւյ բէք ազ տըր։ Ասըլ եուվանըն էթրաֆը Թիւյ իլէ ինշա օլունըր. տիշի եօրտէք՝ եումուրթալարըն իւզէրինտէն գալգտըղը վագթ, պունլար՝ օնը եօրթէրէք սօուգտան վըգայէ էյլէր. բիւզգեար պունլարը ուչուրամազ։

«Այտէր»լէր մայիստէ եումուրթլամաղա պաշլարլար. գօլօչգա միւտէթինճէ էրքէք եօրտէք եալընըզ տիշինին միւտաֆէա իլէ իքթիֆա իթմէյիպ, օնա եօթէտէն պէրիտէն զըտտա պուլարագ կէթիրիր։ Եավրուլար եումուրթատան չըգընճա պունլարըն Թէրպիյէսինի էրքէքլէր տիշի եօրտէքլէրէ հէվալէ իտէրլէր. էրքէքլէր հէր պիր սիւրիւ հալինտէ Թօփլանըրլար. գըշ կէլինճէ հիճրէթէ, տահա սըճագ եէրլէրէ պիրլիքտէ սէյահաթա պաշլարլար։

Իսլանտալըլար իլք եումուրթլանան եումուրթալարը Թօփլարլար վէ եուվալարտաքի Թիւյլէրի ալըրլար. եօրտէքլէր եուվայը Թէքրար Թիւյ իլէ գապլայարագ Թէքրար եումուրթլամաղա պաշլարլար. էքսէրիա պու եումուրթալար տա ալընարագ, 3իւնճի տէֆա եումուրթլանանլար պըրագըլըր. Ֆագաթ պազէն, գուշլար եօրուլմագ իսթէնիլմէտիկի, Թէքսիւսլէրի արզու իտիլտիկի ճիհէթլէ եումուրթալար պըրագըլըր. եավրուլար չըգթըգտան սօնրա, Թիւյլէր ալընըր. տիշիլէր օ գատար իթիմատքեար տըրլար քի, Իսլանտալըլար եուվալարտան Թիւյլէրի, եումուրթալարը ալտըգլարը վագթ պիլէ իւրքիւփ գաչմազլար. եուվալարտան Թօփլանան Թիւյլէր գապիլը ֆիւրուխթ պիր հալէ կէթիրիլմէք իչիւն Թէմիզլէմէք իգթիզա իտէր. Թախմինէն օ եուվատան 750 կրամ Թիւյ Թօփլանապիլիր. պիր քիլօկրամ Թիւյ իսէ, 150 իլէ 250 ղրշ. արասընտա սաթըլըր։

Գու հիսապճա 1000-2000 եուվալըգ պիր մահալ՝ սահիպինէ կիւզէլ պիր իրատ Թէէմին իտէր տիմէք տիր. պունըն իչիւն Իսլանտալըլար եումուրթլամագ իչիւն սունի մահալլէր եափարագ «այտըր»լարը քէնտի արազիլէրինէ ճէլպ իթմէկէ բէք ղայրէթ իտէրլէր։

Գունըն իչիւն տէնիզէ բէք ուզագ օլմայան պիր եէրտէ միւնասիպ պիր մահալ ինթիխապ իտիլէրէք ճանավարլար իչէրիյէ կիրէմէյէճէք սուրէթտէ էթրաֆը պիր չիթ իլէ գաբանըր։

Գուրալարա չուգուր եուվալար գազըլըր. պու չուգուրլարըն պիր գատէմ գուէթըը օլուպ, իչէրիլէրի գուրու եաբրագ վէ օթ իլէ տէօշէնմիշ տիր. եօրտէքլէրէ միւթէատ պիր մահալ պուլմագ լազըմ տըր. պէօյլէ եէնի պիր եումուրթալըգ Թէէսիս օլունըրսա զէման վագթըյլա տաա օրայա պիր չօգ եօրտէքլէր կէլմիշ կիպի պիր հալ վէրիլմէլի տիր. պու մագսատլէ եօթէյէ պէրիյէ գօյուլ եումուրթա գապուգլարը աթըլըր քի, հայվանլար պունլարա պագարագ ալտանըրլար։ «Այտըր»լարըն Թէգէրինատտան խօշլանտըգլարը գանն օլունտըղընտան, եքսէրիա եուվալարա գարգա Թիւյլէրի կիպի չէյլէր ասարագ, պունլարը սիւսլէրլէր։

Հասըլը ապրիլ այընտա հէր չէյ հազըր օլմալը տըր. մուզիր հայվանլարը օրատան տէֆ իթմէք իչիւն տէ ինթիմամ կէօսթէրիլիր. պունլարա գարշը տուզագլար գուրուլըր, ճիվարտաքի սուլարա Թախթատան, լաթիֆէտէն եաբըլմըշ եօրտէքլէր պըրագըլըր։

Արազի սահիպի եումուրթալըղը հիւսնի իտարէ իլէ չալըշըր. հէր մէվսիմտէ եուվալարը տիւզէլթիր, մուզիր հայվանլարը տէֆ իտէր, եուվալարըն միգտարը սէնէտէն սէնէյէ չօղալըր։ Իսլանտատա պու հալէ կէլէն պիր արազի սահիպի միւքէմմէլ պիր իրատա մալիք ատտ օլունապիլիր։

ԹԷՎՃԻՀԱԹ

Հուգուգը Հիւմայունը ճէնապը Միւլիւքանէ աթիյէ չէրիֆի մուգարրիրլէրինտէն վէ Սթանպօլ պայէլիլէրինտէն սէմահ. Իսմաիլ Զիւհտի վէ Ահմէտ Նուրէտտին վէ Եպուպէքիր Լութֆի էֆ.լէր հազարաթընա Անատօլու գազասքէրլիկի պայէի ճէլիլի վէ աթիյէ չէրիֆէ մէգտիր մուգարրիրլէրինտէն վէ Հարէմէյնը Միւհթէրէմէյն պայէլիլէրինտէն ֆազ. Միւֆթիզա էֆ. հազրէթլէրինէ Սթանպօլ պայէի րէֆիի Թէվճիհ,

Հիւտէյտա միւթէսարրըֆլըղընա վէքալէթինէ պուլընան 7նճի օրտուի Հիւմայունը մուհասէպէճիսի Աղըզ պէյ Թային,

Խուտավէնտիկեար վիլայէթինէ էթրէնօս գազասը գայմագամլըղը՝ Ինէկէօլ գայմագամը սաապ. Միրատ պէյէ, Ինէկէօլ գազասը գայմագամլըղը՝ Էթրէնօս գայմագամը րիֆ. Մէհմէտ Ալի պէյէ, Պիկա սանճագընտա Եզինէ գազասը գայմագամլըղը՝ Այվաճըգ գազասը գայմագամը իզզ. Համտի պէյէ, Այվաճըգ գազասը գայմագամլըղը՝ Պիկա սանճաղը Թահրիրաթ միւտիրիյէթինէ պուլընան միւնթէխապլարտան իզզ. Զըյա պէյէ Թէֆվիզ,

Խազինէի ճէլիլէի Մալիյէ սէր վէզնէտարը աթուֆ. Խալիտ պէյ էֆ. հազրէթլէրինէ պալէա, վէ «Իգտամ» կազէթէսը սահիպը իմթիյազը սաապ. Ճէվտէթ պէյ էֆ. հազրէթլէրինէ ուլէա ըրնէֆը էվվէլի, վէ Մաթպուաթը Տախիլիյէ միւֆէթթիշլէրինտէն սաապ. Սիւակ Ֆէրիտ էֆ. իլէ՝ Ճիվտէֆը Հիւմայունը նէզարէթը ճէլիլէսի մահկիւլաթ միւտիրի Ճէմիլ պէյէ ուլէա ըրնէֆը սանիսի, վէ «Սապահ» կազէթէսը մուհարրիրլէրինտէն իզզ. Հիքմէթ Շինասի էֆ.յէ միւթէմայիզ վէ Ահմէտ էֆ.յէ սանիյէ վէ մուհարրիրլէրինտէն րիֆ. Եուսուֆ Քէմալ վէ Հիւսնի վէ Հիւսէյին Վէհպի էֆ.լէրէ սալիսէ վէ իզզ. Նիգօլա էֆ.յէ սանիյէ րիւթպէլէրի Թէվճիհ պույրուլմուշ տըր։

ՆԻՇԱՆ

Գարինը սանիի հազրէթը Բատիշահի եավէրանը ճէնապը Շէհրիյարիտէն ֆէրիգ սաատ. Նուրի բաշա հազրէթլէրինէ մուրասսա Իֆթիխար նիշանը ալիսի, վէ Սիւրեանի Գաթօլիգ Բաթրիգի Իղնաթիոս Էֆրամ էֆ.յէ մուրասսա Մէճիտի, Պապը Ալի Հուգուգ միւշավիրլէրինտէն աթուֆ. Մէհմէտ Ալի, վէ Մահքէմէի Թէմիզ պաշ միւտտէիի ումումիսի աթուֆ. Ճէմալ, վէ Տէրսաանէի Ամիրէ Մահքէմէսի րէիսի էվվէլի Էմին պէյ էֆ.լէր, վէ Թիճարէթ վէ Նաֆիա նէզարէթը ճէլիլէսի մուավինլէրինտէն աթուֆ. Սինապեան Մկրտիչ էֆ. հազարաթընա 1ինճի Օսմանի, վէ քիլարիի սանիի հազրէթը Շէհրիյարի Հիւսէյին էֆ.յէ 1ինճի, վէ Մաթպուաթը Տախիլիյէ միւֆէթթիշլէրինտէն սաապ. Սիւակ Ֆէրիտ էֆ.յէ վէ Պապը Ալի Թէրճէմէ օտասը միւմէյյիզի սաապ. Ֆէրիտ վէ Խարիճիյէ նէզարէթը ճէլիլէսի գալէմը մախսուս միւտիրի մուավինի Րէֆիգ պէյլէրէ 2ինճի, վէ Տէրսաանէի Րէժի նէզարէթի սէր վէզնէտարը Սթամաթ Սքիւլէթի էֆ.յէ 3իւնճի, վէ Հաճըն գայմագամ մուավինի Էմին պէյէ 4իւնճի Մէճիտի, վէ «Սապահ» կազէթէսը մուհարրիրը Թէպպիսի Պաֆրալը Եանգօ էֆ.յէ 3իւնճի րիւթպէլէրտէն Օսմանի նիշանը զիշանլարը,

Գուրէնաի հազրէթը Շէհրիյարիտէն քէաթիպը սանի չաքէրի Իզզէթ բաշա հազրէթլէրինին հէմշիրէլէրի Էնիսէ հանըմ էֆ.յէ 2ինճի րիւթպէտէն Շէֆագաթ նիշանը Հիւմայունը,

Շուրայի Տէվլէթ Մալիյէ տաիրէսի ազասընտան աթուֆ. Րէշատ Եահեա պէյ էֆ. վէ եավէրանը Շահանէտէն ֆէրիգ սաատ. Քէնան բաշա հազարաթընա Իմթիյազ, վէ Խարիճիյէ նէզարէթը ճէլիլէսի մէքթուպճիւսը աթուֆ. Միւնիր վէ մէքթուպի գալէմի սէր խալիֆէսի սաատ. Պագը պէյ էֆ.լէր հազարաթը իլէ Թօբճը վէ Սըհհիյէ տաիրէլէրի րէիսլէրի ֆէրիգ սաատ. հաճի Հիւսէյին Րէֆգի վէ Սալիհ բաշալար հազարաթընա վէ Սըհհիյէ տաիրէսի իքինճի չիւպէսի միւտիրի Թավիգ միրլիվա սաատ. Հալիմ վէ Թօբճը տաիրէսի րէիսը սանիսի միրլիվա Սաատէտտին բաշալար, վէ Թօփխանէի Ամիրէ Եվրագ գալէմի միւտիրի աթուֆ. Րիֆաթ պէյ էֆ. հազրէթլէրինէ Զաթը Շէվքէթսիմաթը հազրէթը Բատիշահինին Թէրգիսի Մ. Ճօն Պոթէրէ ալթուն Լիյագաթ, վէ քիլարիի ճէնապը Բատիշահիտէն Հիւսնի վէ Սըտգի վէ Հասան էֆ.լէրէ կիւմիւշ Իմթիյազ մէտալեալարը իհսան պույրուլմուշ տըր։

ՄԻՒԷՊՊԷՏԷՆ ԳԱԼԷԱՊԷՆՏԼԻՔ

Տէրսաատէթ Իսթինաֆ միւտտէիի ումումիլիկինտէն կազէթալարա Թէպլիղ օլունան իքի գըթա վարագատան անլաշըլտըղը վէճհիլէ, Եվրօպայա գաչըբ ֆէսատքեարանէ նէշրիյաթա ճիւրաթ իթմէքլէ միւթթէհիմ օլան Եէնիշէհիրլի Միւհիէտտին պէյլէ Շէֆիգ Պէտրէտտինին՝ վէ քէզա Մըսըրա գաչարագ օրատա իճրաի մէֆսէտէթլէ իշթիղալա ինթիսապ իթմէքլէ միւթթէհիմ օլան վէ Գուտսիզատէ Մախլէսիյէ եատ իտիլէն Հալէպլի Գատրի էֆ.նին օղլու օլուպ մուգատտէմա տահի վէքիլլիկ իտէն Ֆազըլըն մուհաքէմէի զըյաբիյէլէրի պիլիճրա մէրգումանըն միւէպպէտէն գալէապէնտ օլունմալարընա, վէ հուգուգը մէտէնիյէտէն իսգաթլարըյլա էմվալլարընըն իտարէ իթթիխազ իտիլմէլէրինէ Մահքէմէի ճինայէթտէն հիւքմ օլունմուշ տըր։

Ս. ՅԱԿՈԲ ԽԱՍԹԱԽԱՆԷՍԻ

Պէյօղլունտա Բանկալթըտէ քէաին Երմէնի Գաթօլիգ Ս. Յակոբ խասթախանէսինին 66ընճը սէնէի տէվրիյէսի Թէէսիսի միւնասէպէթիյլէ տիւն պիր զիյաֆէթը մախսուսէ իճրա իտիլմիշ տիր։

Կ. Բաթրիգ րիւթէգ. Էմմանուէլեան Պօղոս էֆ. հազրէթլէրի սաաթ 4½տա Ս. Պատարագ Թագտիս իտէրէք, օ սըրատա մէրհամէթ վէ իհսան (գթութիւն և ողորմութիւն) մուգատտէմէսիյլէ Թիւրքճէ միւէսսիր պիր քարոզ վէրմիշ, վէ Պատարագ խիթամընտա խասթախանէնին պանիլէրի իչիւն Հոգեհանգիստ այինի իճրա օլունմուշ տըր։

Շու սըրատա Թաշրա մէրխասալարընտան 3 Եպիսկոպոս Տէրսաատէթտէ պուլընտուգլարը հալտէ, պէօյլէ ումումաչեօմատա աիտ օլան պիր խասթախանէնին էհվալը մախսուսընտա հազըր պուլունմամալարը շայանը Թէէսսիւֆ տիր։

Հ. Գաբրիէլ Վ. Մէնէվիշեանըն տէլալէթիյլէ պիր Դպրաց Դաս հէյէթի մուսիքիշինաս սուրէթտէ իճրաի Թէրէննիւմաթ էյլէմիշ տիր։ Այինը բուհանի խիթամընտա Բաթրիգ էֆ. հազրէթլէրի խասթախանէնին էհվալիյլէ էն մէմէյինի իճապ պույուրան Զաթը հազրէթը Շէհրիյարի իչիւն տուա վէ Թէմէննիյաթտա պուլունմուշ, վէ մուախխարէն խասթախանէնին հէյէթը իտարէ րէիսի պուլընան Հ. Բառնաբաս Ծ. Վ. Օսմանեան ալթիւնէքի նութգը իրատ իթմիշ տիր։

Մալումը ալիլէրի օլտըղը իւզրէ, խասթախանէմիզ՝ 66ընճը սէնէի տէվրիյէսի Թէէսիսինէ վասըլ օլտու. իչպու միւէսսէսէնին ումուր վէ խուսուսաթը տախիլիյէ վէ նաֆիասընտա սաիր մալիւմաթ վէրմէք պուրաճըգտա միւմքին օլմատըղը կիպի, իւֆա էյլէմէքտէ օլտըղը խըտէմաթը հասէնէի աթիւէյի տախի Թասաատ էյլէմէք միւսթաղնիի Թարիֆ տիր։ Անճագ միւէսսիսլէր իլէ մուավէնէթլէրտէն կէրի գալմայան զէվաթը քիրամ վէ հէյէթը իտարէ հազըրընտա մէվճուտ խասթէկեան վէ մալիւլին վէ պիչարէկեանըն կէօրմէքտէ օլտուգլարը հիմմէթ վէ մուավէնէթտէն տօլայը մուվազըպը օլտուգլարը էտիյէի խայրիյէտէ գուսուր իթմէտիքլէրինի մէմնունիյէթլէ Թէպշիր էյլէրիմ։

Մամաֆիհ միւէսսէսէի աճիզանէմիզ Վէլինիմէթը պիմինէթիմիզ Բատիշահը մէրահիմպէրվէր էֆէնտիմիզ հազրէթլէրինին պիլճիւմլէ միւէսսէսաթը խայրիյէ հագգընտաքի Թէվէճճիւհաթը մաունհայէի Հիւմայունլարընտան պէօյլէ հիսսէլէրէ նաիլ վէ հէր եէրտէ վէ հէր վէսիլէ ճէմիլէ իլէ զիքրէ լիսանը մահմիտէթ էյլէտիքիմիզ գալպը վարի ելթաֆ վէ ինայաթ օլան Բատիշահը հիքմէթիքթինաս էֆէնտիմիզ հազրէթլէրինին Թախթը ալիպախթը Օսմանիյէ պիլըզզ վէլի իգպալ բիրայէպախշը շան ու ինճլալ օլտուգլարը սէվմը մէսուտտան պէրու քեաֆֆէի մէպանիի խայրիյէ սէնէտէն սէնէյէ էսէրը ֆէյզ ու իթիլա կէօսթէրէրէք, պու միյանէտէ միւէսսէսէի աճիզանէմիզ տախի պիր խայլի րըւնաք վէ ֆէվգալատէ մալիք օլմուշ վէ պունճա ելթաֆ վէ ինայաթը միւսէլլէմէ պիթթաբ գալպը մէրահիմէտէպը ճէնապը Քիբրիբիթմանիտէ մէքնուզ օլան հըսսիյաթը շէֆգաթ վէ մէրհամէթին պիր գաթ տահա ճուշ ու խուրուշընա պերիապախշը մէյմէնէթ օլմասըյլա լէհիւլհամտ էլթաֆը մէալիիֆթիխարը ճէնապը Վէլինիմէթը ազամիտէն հիսսէտար պույրուլմուշ օլտըղընտան տօլայը ճիւմլէմիզ միւսթաղրագը մէսէրրէթ վէ մէֆխարէթ օլմագտա, վէ հիսսէմիզէ իսապէթ իտէն նիամ վէ աթաֆըն Թէշէքքիւրիւնտէն աճիզ պուլունմագտա օլտուղումուզ ճիհէթլէ, շիմտիտէն միւթէխաթթըմը զիմմէթը ուպուտիյէթ վէ միւթէրէթթիպը էօհտէի սատագաթ վէ րըգգիյէթիմիզ օլան էտայի խայրիյէի Միւլիւքանէլէրիյլէ Թէքրիրը լիսանը միւսաատագաթ գըլընտըմըն։ Բատիշահըմ չօգ եաշա՛։

Պատէհու սալօնա չըգըլըպ, օրատա Թընկըր Սիմօն էֆ.՝ Կաթողիկոս հազրէթլէրինէ խիթապէն գրաբար լիսանըյլա պիր Ոտանաւոր իրատ էյլէտիքտէն սօնրա, ումում հազըրուն՝ Հոգաբարձութիւն հէյէթը միւհթէրէմէսինին իպրազ էյլէտիքի ղայրէթ վէ ֆէտաքեարլըղտան տօլայը քէնտիլէրինի Թէպրիք էյլէմիշլէր, վէ խասթէկեան վէ պիչարէկեան տաիրէլէրինի զիյարէթլէ, կէօրիւլէն հիւսնը ինթիզամտան տօլայը Հոգաբարձութիւն ազալարընտան Սամանճեան Հ. Բառնաբաս Վ. վէ Պըլըգըլեան Գրիգոր վէ Շէրպէթճեան Պօղոս էֆէնտիլէրէ պէյանը Թէշէքքիւր վէ Թէպրիք էյլէմիշլէր տիր։

Հազըրուն սաաթ 7 պուչուգտա ավտէթ էյլէմիշլէր տիր։ Մէզքիւր խասթախանէյէ հէր տայիմ մուավէնէթտէ պուլընան Տիկին Ելիզա Բէօչէեան, Տիկին Օհաննէս պէյ Գույումճեան, Նաֆիլեան բաշա, Սագըզ Արմենակ պէյ, Գույումճեան Օհաննէս պէյ, Բէնարըլըճեան Պետրոս էֆ., Գասապեան Վիչէն էֆ., Գարտաշեան Օհաննէս էֆ. Փիլիպոսեան Օհան էֆ., Տէվլէթեան Գոզմի էֆ. տախի հազըր պուլընմըշլար տըր։

ԳՐԱԲԱ՞Ր ԹԷ ԱՇԽԱՐՀԱԲԱՐ
ՊԷՏՔ Է ԸԼԼԱՆ
ՄԵՐ ԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆ ԵՐԳԵՑՈՂՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Բ.

Ուրեմն երկու տեսակ աշխարհաբար ունինք, մէկ մը ժողովրդականը, մէկ մ'ալ մատենագրականը. առաջինը մեր հասարակ ժողովուրդին գործածած լեզուն է, իսկ երկրորդը մեր գրչի ու մտքի լեզուն, որ բառերու եւ կանոններու բաւական անյեղլիութիւնով մը մեզ կը ցուցնէ թէ ինք քիչ բան մը դիմայեղուած գրաբարին հարազատ զաւակն է: Այսպէս զատուած աշխարհաբար խօսող եւ շատ քիչ աշխարհաբար գրուածը հասկցող նախակրթարանի աղուն ձեռքը գիրք մը կամ լրագիր մը առած տուեն շատ քիչ բան կը հասկնայ առանց, հապա ո՞վ կը մնայ հասարակ ժողովուրդը որ այբուբենը թերեւս չի գիտեր, եւ որ հազիւ քանի մը հոգի պիտի ցուցնէ իր ծոցէն՝ առանց մաքուր աշխարհաբարի տեղեակ եղող:

Ուրեմն ո՞ր աշխարհաբարով կուզէք որ թարգմանուին մեր երանելի Հայրապետներուն փոխաբերաբար եւ այլաբանօրէն գրած այն հիանալի բանաստեղծութիւնները, որոնց իմաստը ամենէն վարնոց աշխարհաբարին մէջն իսկ անհպելի պիտի ըլլայ մեր ժողովուրդին հասկացողութեան:

Եթէ առաջինով՝ չըլլալը բարի է, իսկ եթէ երկրորդով՝ այն ատեն մեր ազգը ժողովուրդին այբէն սկսելով մաքուր եւ գրական աշխարհաբարը սորվեցնելու հոգը կրել յանձն առնեն մեր բարեփոխիչները: Հիմայ գրաբար շարականէ մը տուն մը մէջ բերեմ եւ թարգմանեմ աշխարհաբարի.

«Անթառամ ծաղիկ՝ անդաստապարտ
«շառաւիղ, վերաբուսեալ յարմատոյն
«Յեսեայ, զքեզ Եսայիաս կանխաւ վե-
«րակոչեաց եօթնարփեան շնորհաց հոգ-
«ւոյն ընդունարան գոլ. եւն.:

Թարգմանութիւն

Ո՛վ Յեսսէի արմատէն վերաբուսած չի թառամող ծաղիկ, դուն որ անդաստապարտ ճիւղն ես, Աստուծոյ հոգւոյն շնորհքներուն ընդունարանը ըլլալուդ Եսային կանուխէն մարգարէացաւ:

Ասկէ աւելի պարզ աշխարհաբար կուզէ՞ք, բայց ոչ ինչ պիտի հասկնայ այս բառերէն, այս այլաբանութիւններէն, որոնք բանաստեղծական ձեւի տակ կը պահեն խորունկ իմաստ մը. անդաստապարտը անմեղ կուզէի թարգմանել, բայց ո՞վ պիտի գիտնայ թէ աս անմեղ բառը Ս. Կուսին սկզբնական մեղքէ զերծ ըլլալը կը յայտնէ:

Խնդիր է նաեւ նոյն աշխարհաբար թարգմանութիւններուն իւրաքանչիւրը իր գրաբարի եղանակին յարմարցնելը. ինչ որ փոփոխումներու տեղի պիտի տայ եւ շատ անկարելի, եւ որ մեր հաւատքին դէմ պիտի առնէր տանէր:

Եզրակացնելով ուրեմն ըսեմ թէ՝

Եկեղեցական երգեցողութիւնները աշխարհաբար թարգմանելու պէտքը կախեալ է.

Ա. Ժողովուրդին մաքուր աշխարհաբարի հմուտ ըլլալէն:

Բ. Հոգեւոր պարագային թարգմանութիւնները օտարոտի բառերով չհամեմելով անհամ բան մը չդարձնելէն:

Գ. Եղանակները իրենց առջի վսեմութեան մէջ պահելէն:

Եթէ ասոնք ընդունելի եւ կարելի պայմաններ են, այն ատեն մենք ալ իրաւունք կուտանք մեր բարեփոխիչներուն:

ԱՐՍԷՆ ՔՀՆ. ԽԱՉՕՅԵԱՆ

Սէլանիք, 1902 դեկտ. 1

Ս. ՓՐԿԻՉ ԽԱՍԹԱԽԱՆԷՍԻ

Հանգուցեալ Տիգրան էֆ. Պալթաեանի յուղարկաւորութեան առթիւ փոխան ծաղկեպսակի մէկ Օսմ. ոսկի նուիրած են հիւանդանոցիս Ազն. Տէր եւ Տիկին Ա. Թրամբօֆ: [Կնիք]

Կ. Պոլիս, 1902 դեկտ. 13

ՄԻՒԹԷՖԷՐՐԻՔԱ

ԵԱՆԿԸՆԼԱՐ

Էվվէլքի կէճէ սաաթ 8½ րատտէլէրինտէ Իւսկիւտարտա Վօնքըն Պաղըշտա պիր Րումըն էվինտէն եանկըն չըգմըշ իսէ տէ, էթրաֆտան եէթիշիլիպ եալընըզ մէզքիւր էվ եանմըշ տըր։

Տիւն կէճէ տախի իքի եանկըն վուգու պուլմուշ տըր։ Պիրի սաաթ 3տէ Գալաթատա Սանտըգճըլար ճատտէսինտէ Զախարիա նամընտա պիր Րում հազըր էլպիսէճի մաղազասընըն իւսթիւնտէքի Թէրզիլէրէ մախսուս օտատան չըգըպ էթրաֆա եայըլմըշ, վէ օտալարտան 4իւյէ ալթընտաքի մէրգում Րում իլէ Միհրան նամ քիմսէնին մաղազալարը քեամիլէն եանմըշ տըր։ Զախարիանըն մաղազասընտաքի էշյալարըյլէ Միհրանըն էշյալարը պիրի 600 վէ տիկէրի 180 լիրայա սիկուրթալը իմիշ։ Տօղրու Եօլ գօմիսէրի Զըյա պէյին եանկընտա կէօսթէրտիքի հըտմէթտէն տօլայը Մէճիտի նիշանըյլա Եուսուֆ միւտայէէսը գայ օլմուշ տըր։ Եանկընըն գաստէն իգա օլունտըղը սէօյլէնմէքլէ Թահգիգաթա պաշլանմըշ տըր։

Եանկընըն սէբէպ սէօնտիւրիւլմէսի իչիւն Պէյօղլու իթֆայէ Թապուրլարըյլա Պէյօղլու միւթէսարրըֆը աթուֆ. Համտի պէյ էֆ. հազրէթլէրի վէ Պէյօղլու ժանտարմա գօմանտանը սաատ. Հիւսէյին բաշա հազրէթլէրի վէ տիկէր մէմուրինը քիրամ իյճապ իտէնլէրէ էմիրլէր վէրմիշլէր տիր։

Իքինճի եանկըն՝ Պէյօղլունտա Բիւյիւք Բանկալթըտէ Զիմէն սօգաղընտա 250 լիրայա սիկուրթալը պուլունան պիր Րումըն քեարկիր խանէսինտէն սաաթ 5 պչուգ գարարլարընտա զուհուր իտուպ, մէզքիւր խանէնին պիր գըսմը եանտըգտան սօնրա պասթըրըլմըշ տըր։ Եանկընըն նէտէն չըգտըղը գապլթաճա Թահգիգ օլունմագտա տըր։

ՆՈՐՏՏԱՅՉԷՐ ԼՈՅՏ
NORDDEUTSCHER LLOYD
PAQUEBOT POSTE IMPERIAL ALLEMAND

ՊՐԷՄԷՆ-ՇԷՐՊՈՒՐ-ՆԻՒ-ԵՕՐԳ ԽԱԹԹԸ

Վաբօրլար
ԳԱՅԶԷՐ ՎԻԼՀԷԼՄ ՏԷՐ ԿՐՕՍԷ Շէրպուրտան դեկտ. 1/13
ՊՐԱՆՏԷՐՊՈՒՐԿ Պրէմէնտէն դեկտ. 23/6
ՖՐԱՆԳՖՈՒՐԹ Պրէմէնտէն դեկտ. 1/13
ՆԷՔԱՐ Պրէմէնտէն դեկտ. 7/20
ՊՐԷՍԼԱՒ Պրէմէնտէն դեկտ. 11/27

ՃԷՆՕՎԱ-ՆԱԲՕԼԻ-ՆԻՒ-ԵՕՐԳ ԽԱԹԹԸ

ԹՐԱՎ Ճէնօվա-Նաբօլիտէն դեկտ. 23/6
ՔԱՐԼՍՐՈՒՀԷ Պրէմէնտէն Պալթիմօր իչիւն դեկտ. 5/18
ՄԱՅՆ Պրէմէնտէն Պալթիմօր իչիւն դեկտ. 12/25
ՖՐԱՆԳՖՈՒՐԹ Պրէմէնտէն Կալվէսթօն իչիւն դեկտ. 30/13
ՄԱՅՆՑ Պրէմէնտէն Գուպա, Հավանա, Մանզանիլ իչիւն դեկտ. 1/14
ԳՐԷՖԷԼՏ Պրէմէնտէն Պրազիլ, Պահիա, Րիօ տը Ժանէյրօ վէ Սանթօս իչիւն դեկտեմբեր 30/1
ՀԷԼԿՕԼԱՆՏ Պրէմէնտէն Բլաթա, Գօրաւնա, Վիլլա Կօրչիա վէ Րիկօ իչիւն դեկտ. 7/20

ՄՈՒՆԹԷՀԱՅ ՇԱՐԳ ԽԱԹԹԸ

ՏԱՐՄՇԹԱՏ 27/10 դեկտ. Ճէնօվա-Նաբօլիտէն
ՇԹՈՒԹԿԱՐՏ 11/24 դեկտ. Ճէնօվա-Նաբօլիտէն
ՊԱՄՊԷՐԿ 29/12 դեկտ. Ճէնօվա-Նաբօլիտէն
Բէնանկ, Սինկաբուր, Հօնկ-Գօնկ, Շանկայ, Նակազաքի, Հիօկօ, Եօգօհամա իչիւն։

ԱՒՍՏՐԱԼԻԱ ԽԱԹԹԸ

ԲՐԻՆՑ ՐԷԺԷՆԹ ԼԻՈՒՊՕԼՏ դեկտ. 21/9 Ճէնօվա-Նաբօլիտէն
ՖՐԻՏՐԻԽ ՏԷՐ ԿՐՕՍԷ դեկտ. 17/30 Ճէնօվա-Նաբօլիտէն
Գօլօմպօ, Ֆրէմանթլ, Ատէլայտ, Մէլպուրն վէ Սիտնէյ իչիւն։

Պալէտա զիքր օլունան լիմանլար իչիւն կէրէք եօլճը վէ կէրէք էշեա վէ էմթաա գապուլ էյլէյէճէք տիր։
Տահա զիյատէ մուֆասսալ մալիւմաթ ալմագ իչիւն պէրվէճհի աթի աճէնթէլէրէ միւրաճաաթ իթմէլի տիր.

Կ. ՀԱՄԲԱՐՁՈՒՄԵԱՆ ՎԷ Ժ. ՏԷՔՈՒԱՆ
ԳԱԼԱԹԱՍԱ, ԳԱՐԱՔԷՕՅՏԷ, ԵԷՆԻ ԽԱՆ Ն° 21ՏԷ

ԻԽԹԱՐ.—Էշեա վէ էմթաանըն տօղրուտան տօղրույա Տէրսաատէթտէն պալէտա զիքր օլունան լիմանլարտան պիրինէ նագլ իթմէկի աճէնթէլէրի տէրէօհտէ իտէրլէր։

ՊԷՅՕՂԼՈՒՆՏԱ
ՏՕՂՐՈՒ ԵՕԼ ԻՒՉԷՐԻՆՏԷ
ԳԱԼԱԹԱ ՍԷՐԱՅԸ ԼԻՍԷՍԻ ԳԱՐՇԸՍԸ
Ն. 206

100ՏԷ ՍԴՕՆԹՕ 50

Գ. Գալֆօբուլօնըն Օ ԲՐԷՆԹԱՆ մաղազասընտաքի մալլարըն պիւթիւն ֆիյաթլարը իւզլէրինէ։

ՍՕՆ ԼԻԳԻՏԱՍԻՕՆ

Իչպու մաղազատա բէք կիւզէլ իբէքլի վէ եունլը գումաշլար վէ տիկէր նուվօթէ հէր տիւրլիւ մալլար՝ ասըլ ֆիյաթլարընտան եարը պէ եարը Թէնզիլ իլէ սաթըլմագտա տըր։ Իշթէ հագիգաթէն ֆէվգալատէ պիր ֆըրսաթ. պունտան հէր քէս իսթիֆատէյէ շիթապ իտէճէկի շիւպհէսիզ տիր։ 15—5

ՏՕՔԹՕՐ Յ. ՈՍԿԵԱՆ

Գու քէրրէ Բանկալթըտէ քէաին իգամէթկեահընը Թէպտիլ իտէրէք եէնի Բանկալթըտէ Պէօյիւքտէրէ ճատտէսինտէ Ն. 47 էվտէ էրլէշմիշ վէ քէմաֆիլսաապըգ հասթալարըն զիյարէթինի գապուլ իթմէքտէ պուլունմուշ տըր։

Զարբխանէ կիւնլէրի կիւնտիւզլէրինտէն սօնրա փուգարա հասթալարա մէճճանա պագըլաճագ տըր։ 20—18

[Սինկէր սիւքիւշ մաքինաարընըն իլանը իչիւն սօն սահիֆէյէ միւրաճաաթ օլունսուն։]

ՀԱՄԻՏԻՑԷ ՖԷՍ ՖԱՊՐԻԳԱՍԸ ՄԱՄՈՒԼԱԹԸ

ՍԹԱՆՊՈԼՍԱ ՊԱՂՋԷ ԳԱԲՈՒՍԸՆՏԱ ԹՐԱՄՎԱՅ ՃԱՏՏԷՍԻՆՏԷ Ն՝ 21

Սթանպոլսա Ֆէրիքէօյիւնտէ թէէսիս իթմիշ օլաուղըմըզ Համիտիյէ ֆէս ֆապրիգասը՝ հասպէլ իյճապ թաթիլ էյլէմէսինտէն նայի, չէւպէ վէ տիւքքեանլարը ասխի թաթիլ իթմիշ իսի։—Էսկիյէն պէրու ֆապրիգամըզըն չըգարարզը ֆէսէլէր զայէթ կիւզէլ, կիւնէչէն օլմայ, լէքէ գապուլ իթմէզ վէ եաղմուրատա ասլա պօզուլմայ, անճաք ըսլանըզընա, աթէյէ կէօսթերմէքսիզլին գուրումասըյլա երնէ եէնիլիք հալինի քէսպ իտէր օլտուզընը բաղպէթլու միւշթերիլերիմիզ կէօրմիւյլէր, վէ թէմամըյլա բաղպէթ էյլէմիշ օլաուլարընատա, նէրէտ սաթըլտաղընը արամագատա արլար։—Ֆապրիգամըզընը մաքինալարըյլա էտէվաթընը միւքէմմէլիլեթինէ պիր միւատեթտէն պէրու չալըշըլարագ, ազ վագրթատա ֆապրիգամըզ սայէի Շահանէտ եէնիտէն քիչատ օլուրը, զայէթ միւքէմմէլ ատրէճեէտ իլլէմէյէ պաչյանագ արը։—Վէ չօգ տիգագթ իտէէք տիր էակի չըգարարզը վէ միւշթերիլերիմիզին ինտանտ բաղպէթ պուլմըզ ֆէսէրիմիզին եիւղպէ եիւղ նիսպէթ գապուլ էյլէմէզ ատրէեէտ, տահա զիյատ տայանըգլը վէ զայէթ զարիֆ ֆէսէր չըգարըզ, էակի սաթըլան ֆիյաթլարընտան % 30 էհվէնիյէթ կէօսթերէճէք տիր։—Մագսէտ հէմ էճնէպիտէն կէլէն ֆէպլերէ ըդգայէթ իթմէք, հէմ ատ ուճուղ սաթմագլա ֆապրիգամըզը չօգ իլլէթմէք վէ ազ գաղանմագ։

Պու ատֆա ֆապրիգամըզ՝ Տէրսաատեթտէ Պաղչէ Գաբուսընտա Թրամվայ ճատտէսինտէ Ն՝ 21 մաղազայը քէնտիսինէ ատբօ իթթիհսաղ իթմիշ տիր քի, մաղազան մէղքիւրտէն մատտա Տէրսաատեթ տախլիյինտէ ֆապրիգանընն սաիր մաղազասը եօգ արը։ Միւհթերէմ միւշթերիլերիմիզ թէչրիֆ էյլէտիքլերինատ, կէօրտէճէքլեր քի հէր վագթ իլիւն քէնտի միղաճլարընա էլվէրիւլի զայէթ զարիֆ ֆէսէր պուլաճաղլար արը։

ԷՍԿԻՏԷՆ 13 Ղ.Ա ՍԱԲԼԱՆ ԻՏԷՐԻՍԻ ԱԲԼԱԼԸ ՖԷՍՍԷՐ 8½ Ղ.Ա, Վէ 10 Ղ.Ա ՍԱԲԼԱՆ ԻՏԷՐԻՍԻ ՖԷՍՍԻ ՕԼԱՆԼԱՐ 7 Ղ.Ա, Վէ 8 Ղ.Ա ՍԱԲԼԱՆ ԻՏԷՐԻՍԻ ԽԱՍԸՐԼԸ ՖԷՍՍԷՐ 5½ Ղ.Ա, Վէ 5 Ղ.Ա ՍԱԲԼԱՆ ԻՏԷՐԻՍԻ ՏԻՊՏԷԲԼԻ ՖԷՍՍԷՐ 4 Ղ.Ա ՍԱԲԼԱՁԱԳ ՏԸՐ։

Համիտիյէ ֆէս մամուլաթընտան պիր թանտ ալըպ գուլլանան զաթլար էճնէպի ֆէսէրի ալըպ հաֆթատա 2-3տէֆա գալըպա վէրիպ պիհուտէ մէսարիֆտէն գուրթուլըրլար, հէմ ատ զայէթ զարիֆ վէ չօգ տայանըգլը ֆէսէր կկէպիլիրլէր։ Միւհթերէմ էհալիմիզ տայա եէրլի մամուլաթը գուլլանըլմասընա բաղպէթ իթթիկի, պիղլէրէ գաթ պէ գաթ վէ էյնէն էյի ֆէսէր չըգարմամըզա թէչվիգ իտէճէք տիր։ Տէրսաատեթին սաիր մահալլէրինտէ սէմթ սէմթ տիւքքան այրպ սաթմաղա արզու իտէնլէր՝ ֆապրիգանընն թիճարէթինի իճրա իտէն Պէօյիւք Եէնի խանատա 37, 38 նօմէրօլը մաղազալարտա թիճճարանտան Նազարէթ-Միհրան Մուրատեան գարտաշլարա միւրաճաաթ էյլէմէլիիրլեր։ Մէմալիքը Շահանէնին պիլճիմլէ չէհրլերինտէ վէ գասապալարընտա ֆապրիգանընն ատէնթէլերէ վէ միւշթերիլերէ իգթիզասը օլարընան, եալընըզ 27 ղ.լզգ բօսթա բուլը կէօնտէրէն զաթլարա անիպէ 5 ատէա ֆէս կէօնտէրիլիր վէ ֆապրիգանընն չէրսթիր ֆիրուսթընը հավի լիսթասը տախլ կէօնտէրիլիր։ Թարաֆըմըզա եէթիշէն մէթթուալարա ամիտէ ճէվապ վէրիլիր. կէրէք Տէրսաատեթտէ, կէրէք մմալիքը Շահանէնին հեր ճիհէթլերինտէն ալընաճագ սրբարրյար պիր ճընա գալիթէէն 50 թանէէն էքսիք ալընմալը, Տէրսաատեթտէ իսէ բէրէքէնտէ մաղազամըզ 1-20 թանէյէ գատար սաթապիլիր։ 8—8

ՁՕՃՈՒՂԸՄ ՆԷ՞ ԵԷՍԻՆ

Զօճուգլար 5-6 այլդ օլուր օլմազ, ումում վալիտէլէր եավրուճըգլարընա էն էյի պիր ղլսաա թէսարիք իթմէք հավէսինտէ տիւշէրլէր։ Պու հավէս գարընայր իչիւն բէք թապիի տիր. զիրա վալիտէնին սիւտի նէ գատար չօգ օլսա, չօճուգ 6 այլդ օլունճա, արթըգ եալընըզ օնուղա պէտլէնէմէզ։ Բարիզին էն մէշհուր հէքիմլէրինտէն Տօգթ. Ֆալիէր՝ պու միհիմմ մէսէլէյի նաղարը տիգգաթա ալարագ պիր չօգ թէճրիպէ վէ թէտգիգաթատան սօնրա ՖՕՍՖԱԹԻՆ ՖԱԼԻԷՐ նամ մատտէի ըղատախէլ իյճատ իթմիշ, վէ պու ֆալիէթ իյճատ՝ Բարիզ, Լօնտրա վէ Էվրօբանընն պիրճիմլէ թըպպ Տար իւլ Ֆինունպարընատա գապուլ վէ մաղհարը օլմուշ ը՝ ՖՕՍՖԱԹԻՆ ՖԱԼԻԷՐ՝ չօգալաթա կիպի զայէթ լէզիզ պիր մատտէ օլուպ, ֆէլվգէլատէ գուվվէթ վէրիճի վէ պէսէյիճի տիր։ Վալիտէ սինտէքի պէսէյիճի խասէնին իքի գաթ գուվվէթինի հավզ օլտուղընատա, չօճուգլար անը եէտիքճէ սէմիղէնիրլեր, պէսէյնիրլեր, գուվվէթլէնիրլեր, չարուգ այալա գալգարլար վէ խասթա օլմագսըզընն տիր չըգարըրլար։

ՖՕՍՖԱԹԻՆ ՖԱԼԻԷՐ իլէ պէսէյնէն չօճուգլարըն իչէրուտէ տէ սաղլամ վէ կիւճլի գուվվէթլի ատամար օլտուգլարը՝ պինդէրճէ էտսադիյէ միւսպէթ տիր։ Տէրսաատեթ վէ թաշրալարտաքի պիտէմիմլէ էճզախանէլէրտէ վէ էճզա տէբօլարընատա սաթըլըր։ 18—3

ՇԱՐԳ ՇԸՄԷՆՏԸՖԷՐԼԷՐԻ

Տէրսաատեթտէն ագչամ սաաթ 9ը 2 տագիգա կէչէրէք հարէքէթ վէ Այսթէֆանօսա ագչամ սաաթ 9ը 49 տագիգա կէչէրէք միվասէլէթ իթմէքտէ օլան 50 նօմէրօլը գաթար՝ կէլէճէք ալաֆը. յունվարրն իպթիտասընտան, եանի բէնճէնպէհ կիւնիւնտէն իթիպարէն իլղա օլունարագ, թարիխը մէղքիւրտէն իթիպարէն 1902 նոյմ. 1 թարիխի ճէվվէլ մուճիպինճէ ամէտրիւա, եանի Տէրսաատեթտէն ագչամ սաաթ 6ը 57 տագիգա կէչէրէք հարէքէթ վէ Այսթէֆանօսա սաաթ 7ի 44 տագիգա կէչէրէք միվասէլէթ իսէճէկի իյան օլունը։

ՄԻՀՏԻՐԻՑԷԹ

26 դեկտ. 1902

Տէրսաատեթ

ՍԱՐՐԱՖԻՑԷ

ԷՎՐՕՊԱ ՖՕՐՍԱՍԸ

Լօնտրա 27 դեկ.

Անգլիլ. էհտամը Ինկ. Լիր.	093—06
Օտմ. էհտամը Բ	56—
» » Գ	31—87
» » Դ տէյլը	28—13
» » գաբանաը	28—87
Օսմանլը Պանգասը	14—
Մեքքը սաաղ. մուճթահրաէ	107—
Ֆուլկար իսթիգրազը	94—
Խամպէռ Բարիզ 3 այ վասէ	25—350

Բարիզ 27 դեկ.

Օտմ. էհտամը տէյլը	29—45
» » գաբանաը	29—47
Ֆրանս. էհ. 3% ֆր.	099—50
» » 3½ %	098—90
Բուլգարի չըմինտիֆէրը	122—50
Օսմանլը Բէժիքի էհտամը	360—
» Պանգասը	596—
Գրեյսի Լիոնէ	1084—
Իսթալիա էհտամը	104—05
Օսմանիյէ	476—
Ֆուլան Օթօման	476—
Պրանեալ	87—67
Գրանավալ	151—
Խամպէռ 3 այ վասէ	25—150

Վիէննա 27 դեկ.

Լօնտրա իւղէրինէ գամպիո	239—30
Բուլգարի չըմինտիֆէրի ֆր.	111—40
Օսմանլը Բէժի ագաֆոնը	333—50

Գէրլին 27 դեկ.

Բուլգարի չըմինտիֆ. (մարգ)	124—50
Լօնտրա իւղէրինէ գամպիո	20—23
Գուպլզ	216—12

ԳԱԼԱԹԱ ՖՕՐՍԱՍԸ

Էհ. Ուս. տիւն ագչ. գաբ.	31—36½
» » » էն եիւքսէք	31—37
» » » էն ալչագը	31—36
Գու ասպան տէյլաաք	32—01
Բուլգարի չըմին. ագչ. գրնաբ.	119—50
» » էն եիւքսէք	119—70
» » էն ալչագը	119—50
» » տէյլաաք	120—25
Ագչէ ֆարգը	—
Բէրաա ղրլ	—

ՁԱՆԳԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Մէկսիքէթ Ա.	—21
» Բ.	—90
Ֆրանվալ	5—55
Թուլուզա	1—35
Օպլիկոտիօն Թրամվալ	493—
Ասիրանա	4—25
Լօրիսա	74—
Պանդ Նասիոնալ տը Կրէ	418—50
Գրանավալ	149—
Ռիսթիլ Թանիլիաթը	491—
Գրեյսի Ֆոնսիէ էսթրասին	264—
Ֆոնսալու չեմ. ագաֆոնը	11—95
Ֆրէյզէթ Ֆայրէյլ էյս. Լ.Օ.	29—50

ԱԳՃԷԼԷՐԻՆ ՖԻՅԱԹԸ

Օտմ. լիրասը 100 ղ.-ասն	ղ. Բ.
Պէյազ մէքսիքի ֆարգը	108—01
Մէքսիկա	105—20
Ինդիյէ լիրասը	110—06
Ֆլանդրզ ալթունը	87—26
Ֆոլ	90—15
Գրիմիզ ալթունը	51—50
Գարգոն գայմէսի	8—59

ԳԱՄՊԻՈ

Լօնտրա չէք	111-15
Բարիզ չէք	22-63

ԻԼԱՆԱԹ

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՖԻՆԻ ճանիպը ալիսինտէն

Իւչիւնճի օրտուի Հիւմայուն տարէսի տախլինտէ քեանն ճումատի Պալէա մէվզբը լա միւհագաթընտա պուլանան ճիւնու